

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Στέφανος Η. Χανής
Πτυχίο Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πειραιώς

Υποβληθείσα για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Διοίκηση Τουριστικών
Επιχειρήσεων

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

2003

Στους γονείς μου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Επιθυμώ να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον καθηγητή μου, κ. Σωτ. Καρβούνη, για την πολύτιμη συμβολή του κατά την διάρκεια εκπόνησεως της διπλωματικής μου μελέτης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	1
Κεφάλαιο 1: Βασικά χαρακτηριστικά του νομού	2
1.1 Εισαγωγή	2
1.2 Πρωτογενής τομέας	2
1.3 Δευτερογενής τομέας	3
1.4 Τριτογενής τομέας	4
1.5 Γεωλογία	4
1.6 Κλιματολογικές συνθήκες	4
1.7 Ορυκτός πλούτος	5
1.7.1 Υδάτινοι πόροι, ανανεώσιμες πρώτες ύλες	5
1.7.2 Μη ανανεώσιμες πρώτες ύλες	6
1.8 Κύρια συγκριτικά πλεονεκτήματα του νομού	7
Κεφάλαιο 2: Πληθυσμός, απασχόληση, κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο	8
2.1 Εισαγωγή	8
2.2 Στοιχεία πληθυσμού	8
2.3 Απασχόληση	9
2.4 Βασικά στοιχεία παραγωγής	11
2.5 Κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο	13
Κεφάλαιο 3: Βασικοί τουριστικοί συντελεστές	15
3.1 Εισαγωγή	15
3.2 Ιαματικές πηγές	15
3.3 Θρησκευτικός τουρισμός	25
3.4 Οικοτουριστικές διαδρομές	31
3.5 Αρχαιολογικοί χώροι	35
3.6 Μουσεία	41
3.7 Θαλάσσιος τουρισμός	42
3.7.1 Παραλίες του νομού	42
Κεφάλαιο 4: Δομή των υπαρχουσών τουριστικών επιχειρήσεων	44
4.1 Εισαγωγή	44
4.2 Αναλυτικοί πίνακες των ξενοδοχείων	45
4.3 Κάμπινγκ	57
Κεφάλαιο 5: Βασικά στοιχεία υποδομής	58
5.1 Εισαγωγή	58
5.2 Οδικό δίκτυο	58
5.3 Σιδηροδρομικό δίκτυο	58
5.4 Αεροπορική σύνδεση	59
5.5 Λιμάνια	59
5.6 Ενέργεια	59
5.7 Τηλεπικοινωνίες	60
5.8 Έργα σε εξέλιξη	60
Κεφάλαιο 6: Εκτίμηση της παρούσας ζήτησης	61

6.1 Εισαγωγή	61
6.2 Αναλυτικοί πίνακες ζήτησης	61
6.3 Πληρότητα ξενοδοχείων	70
6.4 Συμπεράσματα	71
Βιβλιογραφία	73

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι περιφερειακές μελέτες έχουν σκοπό τον εντοπισμό επενδυτικών ευκαιριών σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, όπως π. χ. μια περιφέρεια ή ένα νομό. Η χρησιμότητά τους έγκειται στο γεγονός ότι μέσα από αυτές μπορεί να προκύψουν ευκαιρίες για επένδυση. Ο εντοπισμός και η υλοποίηση μιας επενδυτικής ευκαιρίας δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα τύχης ή ευφύϊας ενός επιχειρηματία, αλλά αποτέλεσμα μελέτης.

Η παρούσα μελέτη έχει σκοπό τον εντοπισμό τουριστικών επενδυτικών ευκαιριών για τον Νομό Φθιώτιδας. Γίνεται μια καταγραφή των υποδομών και των δυνατοτήτων του νομού, καθώς και των φυσικών τουριστικών παραγωγικών συντελεστών που μπορούν να αξιοποιηθούν και σε συνδυασμό με την παρούσα τουριστική ζήτηση, επιχειρείται μια αξιολόγηση για το πόσο είναι δυνατή μια περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη του νομού και σε ποιους τομείς (είδη θεματικού τουρισμού).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Νομός Φθιώτιδος, με πρωτεύουσα την Λαμία, έδρα της Γενικής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος, βρίσκεται στο κέντρο της χώρας. Διασχίζεται από την Εθνική Οδό Πατρών- Αθηνών- Θεσσαλονίκης και συνορεύει με τους νομούς Μαγνησίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Ευρυτανίας, Αιτωλοακαρνανίας, Φωκίδος και Βοιωτίας. Επιπλέον, έχει πρόσβαση, μέσω του Ρίου- Αντιρρίου, στην Δυτική Πελοπόννησο και στην Ήπειρο. Μορφολογικά ο νομός είναι κατά 37,9% ορεινός, 42,1% ημιορεινός και 22,5% με πλούσια δασική κάλυψη. Οι κυριότεροι ορεινοί όγκοι είναι η Οίτη, ο Καλλίδρομος και η Όθρυς. Η επιφάνεια του νομού διασπάται στην κοιλάδα του ποταμού Σπερχείου (το Δέλτα του αποτελεί ιδανικό καταφύγιο για την ορνιθοπαγίδα της περιοχής), στην κοιλάδα του Βοιωτικού Κηφισού και στο οροπέδιο του Δομοκού, ενώ περιβρέχεται από 120 χλμ. θάλασσας, η οποία είναι κατάλληλη για κολύμβηση. Από το υδάτινο δυναμικό του νομού, τους ποταμούς, τους χείμαρρους, τις πηγές και μαζί τις αρδευτικές γεωτρήσεις, αρδεύονται περίπου 650 .000 στρέμματα. Το κλίμα στα ορεινά του νομού, είναι ιδιαίτερα ψυχρό για 8-9 μήνες το χρόνο, με καλύτερες όμως θερμοκρασίες κατά την περίοδο Μαΐου- Αυγούστου. Ο νομός έχει 33 δήμους και 2 κοινότητες.

1.2 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο νομός έχει έκταση 4.440 τετραγωνικά χιλιόμετρα και από αυτά το 34,9% είναι γεωργική γη με 1.000.000 στρέμματα ετήσιες καλλιέργειες, με 350.000 στρέμματα ελαιοκαλλιέργειες και 34.000 στρέμματα λοιπές

δενδρώδεις καλλιέργειες. Καλλιεργούνται κυρίως σιτάρι σε 545.000 στρέμματα, βιομηχανικά φυτά (καπνός, βαμβάκι, τεύτλα, βιομηχανική ντομάτα, ρύζι) σε 330.000 στρέμματα. Επίσης, η κτηνοτροφία είναι σημαντική οικονομική δραστηριότητα για τον νομό, με κυριότερο κλάδο, αυτόν της αιγοπροβατοτροφίας. Τα παραγόμενα προϊόντα είναι πολύ καλής ποιότητας και είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι κάποια από αυτά έχουν προστατευμένη ονομασία προέλευσης. Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί και η αλιευτική δραστηριότητα που υπάρχει στην περιοχή και εκτείνεται στον Μαλλιακό και στον Ευβοϊκό κόλπο. Επίσης, υπάρχουν ιχθυοτροφεία με σημαντική παραγωγή ψαριών.

1.3 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Η ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα μπορεί να είναι ικανοποιητική γιατί η γεωγραφική θέση του νομού αποτελεί ένα σημαντικό πλεονέκτημα. Υπάρχει εγκατεστημένο ένα ικανοποιητικό δίκτυο μεταφορών, οδικό και σιδηροδρομικό, καθώς επίσης ο νομός διαθέτει και δύο εμπορικά λιμάνια, στη Στυλίδα και στη Λάρυμνα. Επιπλέον, έξω από την πρωτεύουσα του νομού, υπάρχει η βιομηχανική περιοχή έκτασης 1600 στρεμμάτων, όπου υπάρχουν εγκατεστημένες αρκετές βιομηχανίες και βιοτεχνίες. Οι κυριότερες βιομηχανίες που είναι εγκατεστημένες στην βιομηχανική περιοχή, ασχολούνται με την παραγωγή τροφίμων και ποτών, την παραγωγή βασικών μετάλλων, την παραγωγή χαρτιού και προϊόντων από χαρτί, την παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων, καθώς και την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

1.4 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κύρια έκφραση αυτού του τομέα, είναι ο τουρισμός. Ο ιαματικός τουρισμός, ο αγροτουρισμός, ο θρησκευτικός τουρισμός είναι τα σημαντικότερα είδη τουρισμού που έχει ο νομός. Επίσης, υπάρχει ενδιαφέρον για τους αρχαιολογικούς χώρους και τις ιστορικές περιοχές του νομού.

1.5 ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Ο Νομός Φθιώτιδος έχει ένα έντονο ανάγλυφο που είναι αποτέλεσμα της ενδογενούς γεωλογικής δυναμικής και των λιθολογικών ενοτήτων που αποτελούν το έδαφός του νομού. Στην διαμόρφωση του έχει συμβάλλει η ρηξιγενής και πτυχωσιγενής τεκτονική των πετρωμάτων. Τρεις μεγάλες λιθολογικές ενότητες αποτελούν τον Φθιωτικό χώρο. Η Βόρεια- Β.Α. ενότητα που αποτελείται από οφιόλιθους, ασβεστόλιθους και σχιστοκερατόλιθους. Η Νότια- Ν.Α. ενότητα, όπου κυριαρχούν οι ασβεστόλιθοι του Παρνασσού και της Γκιόνας. Η Δυτική ενότητα, όπου συναντάται η φλύσχη της Πίνδου. Στην κοιλάδα του Σπερχειού υπάρχουν πολλά ρήγματα με διεύθυνση από Ανατολή προς Δύση, που βοηθούν στην εμφάνιση θερμών πηγών (ιαματικών) σε ολόκληρο το μήκος της κοιλάδας του Σπερχειού.

1.6 ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Κλιματολογικά ο Νομός Φθιώτιδας βρίσκεται στην υποτροπική μεσογειακή περιοχή, που χαρακτηρίζεται από θερμό, ξηρό καλοκαίρι και ήπιο, υγρό χειμώνα. Λόγω όμως του έντονου ανάγλυφου δημιουργούνται μικρές διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό του νομού, όπου διαμορφώνεται

ηπειρωτικό κλίμα. Στις περιοχές με υψόμετρο άνω των 500 μέτρων το κλίμα είναι ορεινό ηπειρωτικό.

1.7 ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

1.7.1 ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ο Νομός Φθιώτιδος εντάσσεται κύρια στο υδάτινο διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και εν μέρει στο διαμέρισμα Θεσσαλίας. Οι υδάτινοι πόροι του νομού μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίας. Στην πρώτη κατηγορία, εντάσσονται οι αγωγοί διακίνησης ψυχρού επιφανειακού νερού, κύρια προς τη λεκάνη του Σπερχειού και μέσω αυτού προς τον Μαλλιακό κόλπο (είναι ο Σπερχειός ποταμός και οι παραπόταμοι Βίστρισα, Γοργοπόταμος, Ασωπός και κατά τις περιόδους ισχυρών βροχοπτώσεων, υδάτινες μάζες διακινούνται και από το χείμαρρο Ξηριά).

Εκτός από τα επιφανειακά διακινούμενο νερό, υπάρχουν πληθώρα πηγών ψυχρού νερού στον νομό Φθιώτιδος, οι οποίες συνήθως εκφορτίζουν καρστικούς υδροφόρους ορίζοντες των ασβεστολιθικών πετρωμάτων. Οι παροχές των σημαντικότερων πηγών κυμαίνονται μεταξύ 150-1200 κυβικών ανά ώρα. Πολλές από τις πηγές συμβάλλουν στην παραγωγική διαδικασία, ενώ άλλες παραμένουν αναξιοποίητες, όπως π.χ. οι πηγές της Αγ. Παρασκευής, έξω από την Λαμία με παροχή 1200 κυβικών ανά ώρα. Εκτός από τις πηγές, έχουν καταγραφεί σαν σημεία εκμετάλλευσης υπογείων υδάτινων πόρων και πάνω από 200 υδρογεωτρήσεις, τα βάθη των οποίων κυμαίνονται από 7-140 μέτρα και οι παροχές από λίγα κυβικά έως 300 κυβικά ανά ώρα. Οι υδάτινοι αυτοί πόροι χρησιμοποιούνται κυρίως για ανάγκες άρδευσης. Δεύτερη κατηγορία υδάτινων πόρων στον νομό Φθιώτιδος είναι αυτές που αφορούν το θερμό νερό.

1.7.2 ΜΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

Μεταλλοφόρες εμφανίσεις

Οι πλέον συνήθεις μεταλλοφόρες εμφανίσεις είναι αυτές του χαλκού, του μαγγανίου, του χρωμίου και των λατεριτών. Οι τρεις πρώτες εμφανίσεις, χαλκός, μαγγάνιο και χρώμιο, εντοπίζονται στον ορεινό όγκο της Όθρυς, ενώ στην Οίτη και στο Καλλίδρομο, υπάρχουν κοιτάσματα βωξιτών και στο Χλωμό και το Πτών υπάρχουν σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα. Ο Νομός Φθιώτιδας, έχει σημαντικές εμφανίσεις βωξιτών, (ορυκτό του αλουμινίου), μετάλλευμα το οποίο εμφανίζεται μόνο στην Ελλάδα, από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, υπάρχουν ακόμη το ορυκτό του χρωμίου και το νικελίου, αλλά σε μικρότερες ποσότητες.

Μη μεταλλοφόρες εμφανίσεις

Εμφανίσεις ενεργειακών πρώτων υλών: α. εμφανίζεται τύρφη στον Δομοκό, β. λιγνίτες στην Β.Α. και Β.Δ. Φθιώτιδα, σημαντικότερη ύπαρξη λιγνιτών συναντάμε στην περιοχή της Αταλάντης και σύμφωνα με κάποιες μελέτες, ενδέχεται να εξελιχθεί σε εκμεταλλεύσιμο κοίτασμα λιγνιτών στην περιοχή, γ. δολομίτες στην περιοχή της Λοκρίδας, οι οποίοι έχουν περιεκτικότητα σε οξειδίο του μαγνησίου πάνω από 21%.

Λατομεία

α. Λατομεία αδρανών υλικών. Στον νομό Φθιώτιδος υπάρχουν τρεις λατομικές περιοχές: 1. Δομοκού 2. Λαμίας 3. Λοκρίδας, εντός των οποίων επιτρέπεται η λατόμηση των πάσης φύσεως ασβεστολιθικών υλικών.

β. Λατομεία μαρμάρου. Οι μέχρι τώρα προσπάθειες δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την άποψη της ποιότητας και του όγκου των αποθεμάτων.

1.8 ΚΥΡΙΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

- Αξιόλογος ορυκτός πλούτος.
- Θέση πάνω στον άξονα ανάπτυξης της χώρας με δυνατότητες για την βελτίωση και αύξηση των μεταφορών.
- Οργάνωση της Πανελληνίας Έκθεσης Λαμίας, της δεύτερης σε μέγεθος μετά την Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.
- Γεωγραφική θέση του Νομού. Βρίσκεται στο κέντρο της χώρας και σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα της χώρας.
- Αξιόλογο υδάτινο δυναμικό.
- Ιαματικές πηγές.
- Επιλογή του Νομού από τον Ε.Ο.Τ. ως πιλότου με στόχο τη διερεύνηση της εκμετάλλευσης των ιαματικών πηγών των λουτροπόλεων.
- Οργανωμένη βιομηχανική περιοχή.
- Αξιόλογη πολιτιστική κληρονομιά και φυσικός πλούτος.
- Ένα μεγάλο μέρος του νομού βρέχεται από την θάλασσα, με αποτέλεσμα να μπορούν να δημιουργηθούν προοπτικές περαιτέρω τουριστικής ανάπτυξης.

Στην συνέχεια παρατίθεται ο πολιτικός και ο γεωφυσικός χάρτης του νομού Φθιώτιδος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται αναλυτικοί πίνακες που περιέχουν στοιχεία αναφορικά με τον πληθυσμό του νομού, το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο των πολιτών του νομού, καθώς και στοιχεία για την παραγωγή και την απασχόληση.

2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1
Εξέλιξη πληθυσμού

ΕΤΟΣ	1981	1991	2001
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ	161.995	171.274	178.696
% ΕΛΛΑΔΟΣ	1,7%	1,7%	1,8%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Ο πληθυσμός της Φθιώτιδας δεν υπερβαίνει το 2% του συνολικού πληθυσμού της χώρας και αυτό προκύπτει από το αποτέλεσμα όλων των απογραφών, των τελευταίων 20 ετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2
Διάκριση πληθυσμού

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	% 2001
ΑΣΤΙΚΟΣ	25,7
ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΣ	27,9
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ	46,4

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο μισός περίπου πληθυσμός του νομού ασχολείται με την αγροτική παραγωγή.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3
Κυριότερες πόλεις

ΠΟΛΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΛΑΜΙΑ	46.096
ΑΤΑΛΑΝΤΗ	5.949
ΜΑΛΕΣΙΝΑ	5.179
ΣΤΥΛΙΔΑ	5.095
ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ	4.510

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Ο νομός Φθιώτιδας έχει μόνο μία σχετικά μεγάλη πόλη, την πρωτεύουσα του τη Λαμία, ενώ οι άλλες πόλεις δεν υπερβαίνουν τους 6.000 κατοίκους. Τα παραπάνω στοιχεία προέκυψαν από την απογραφή του 2001.

2.3 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4
Απασχόληση (2001)

ΑΡ. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	57.035
ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ	8,1%
ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	8,1%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Το επίπεδο ανεργίας του νομού, συμβαδίζει με το γενικό επίπεδο ανεργίας της χώρας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5
Δείκτες ευημερίας (2001)

Σε ευρώ

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΧΩΡΑΣ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΑΕΠ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ	13.558	11.885	6
ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	3.110	4.930	40
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ	3.110	4.695	31
ΦΟΡΟΣ ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ	180	384	35
ΦΥΣΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	- 2,89	- 0,24	34

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6 (2001)
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΑΕΠ	1,9%	9
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ	1,4%	14
ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	1,2%	13
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	0,5%	17
ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	1,1%	17

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7 (2001)
Διάρθρωση της απασχόλησης ανά τομέα της οικονομικής δραστηριότητας

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	34%	20%
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	20%	25%
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	46%	55%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Η απασχόληση σε επίπεδο νομού, είναι μεγαλύτερη από το επίπεδο απασχόλησης σε πανελλήνιο επίπεδο μόνο στον πρωτογενή τομέα, ενώ

αντίθετα υπολείπεται σε σχέση με το γενικό επίπεδο της χώρας, στον δευτερογενή και στον τριτογενή τομέα.

2.4 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8 (2001)

σε εκ. ευρώ

Α.Ε.Π. ΝΟΜΟΥ	2.420,88
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ Α.Ε.Π.	1,9%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9 (2001)

Διάρθρωση του Α.Ε.Π. ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	17%	8%
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	27,4%	24%
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	55,6%	69%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Η διάρθρωση του Α.Ε.Π. σε επίπεδο νομού είναι υψηλότερη από το επίπεδο της χώρας στον πρωτογενή και στον δευτερογενή τομέα, ενώ υπολείπεται στον τριτογενή τομέα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.10 (2001)

Κύρια παραγόμενα προϊόντα πρωτογενούς τομέα

ΠΡΟΙΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τόνους)
ΤΟΜΑΤΕΣ	209.963
ΣΙΤΟΣ	140.207
ΒΑΜΒΑΚΙ	85.203
ΓΑΛΑ	29.184

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Η έκταση της αγροτικής γης είναι 1.641.097 στρέμματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.11 (2001)
Κυριότεροι κλάδοι δευτερογενούς τομέα

σε χιλ. ευρώ

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	133.450,87
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	114.300,51
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	58.686,16
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	41.546,84
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	21.037,95

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.12 (2001)
Κυριότεροι κλάδοι τριτογενούς τομέα

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΟ	1.704
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	184

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.13 (2001)
Διαθέσιμες εκτάσεις για ανάπτυξη νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων

ΧΡΗΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (στρέμματα)
ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	2.250
ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	42.000
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	123.000
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	39.000

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Όσον αφορά τις διαθέσιμες εκτάσεις για την βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, αυτές προέκυψαν ύστερα από μελέτη του υπουργείου γεωργίας και υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.14 (2001)
Προϊόν-εισόδημα

ΠΡΟΙΟΝ	1999	2000	2001	2002
ΓΕΩΡΓΙΑ % ΑΕΠ	16%	14%	18%	17%
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ % ΑΕΠ	29,8%	29,7%	27,1%	27,4%
ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ- ΟΡΥΧΕΙΑ % ΑΕΠ	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ % ΑΕΠ	15,4%	15,3%	14,6%	13,7%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ % ΑΕΠ	2%	2%	2%	2%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ % ΑΕΠ	12,1%	12,4%	10,8%	11,9%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ % ΑΕΠ	54,3%	56%	54,9%	55,9%
ΑΕΠ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ % Μ.Ο. ΧΩΡΑΣ	104,1%	104,4%	104,6%	113,8%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

2.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.15 (2001)
Δημοσιονομική διαχείριση

Σε εκ. ευρώ

Δ.Δ	1999	2000	2001	2002
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	37,2	41,9	46,9	51,5
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	36,8	38,4	46,1	52,6
ΑΡ. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ	58.598	60.832	62.825	64.353
ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	434,5	502,5	553,8	582,3
ΑΡ. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ	11.462	11.666	11.859	11.404
ΑΡ. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΟΤΩΝ	18.111	18.928	19.677	20.354
ΑΡ. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ	1.100	1.151	1.178	1.274

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.16 (2002)
Υγεία

ΥΓΕΙΑ	1999	2000	2001	2002
ΚΛΙΝΕΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ	397	354	354	354
ΑΡ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	1	1	1	1
ΑΡ. ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ	3	3	3	3
ΚΛΙΝΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ	135	105	167	167
ΑΡ. ΙΑΤΡΩΝ	321	330	358	363
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ	105	105	105	104

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι βασικοί τουριστικοί παραγωγικοί συντελεστές που διαθέτει ο Νομός Φθιώτιδος, διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες

- Ιαματικές πηγές (ιαματικός τουρισμός)

- Μοναστήρια (θρησκευτικός τουρισμός)
- Αρχαιολογικοί χώροι
- Οικοτουριστικές διαδρομές (οικοτουρισμός)
- Παραλίες (θαλάσσιος τουρισμός)

3.2 ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Οι λουτροπόλεις του Νομού Φθιώτιδος έχουν μεγαλύτερα πλεονεκτήματα έναντι των λουτροπόλεων άλλων χωρών της Ευρώπης, της Αμερικής και της Ασίας. Αυτό προκύπτει διότι δεν έχουν υγρασία, ραδιενεργά κατάλοιπα ή βιομηχανικά λύματα, ούτε ρύπανση της ατμόσφαιρας, έχουν το καλύτερο κλίμα και συνδυάζουν βουνό, θάλασσα και ηλιοφάνεια. Το επίκεντρο της δημιουργίας των λουτροπηγών Καμένων Βούρλων, Θερμοπυλών, Καλλιδρόμου, Αιδηψού, ήταν τα Λιχαδονήσια, τα οποία βρίσκονται απέναντι από τα Καμένα Βούρλα. Αλληπάλληλες σεισμικές δονήσεις δημιούργησαν τεκτονικά ρήγματα και από αυτά αναπήδησαν οι θερμοπηγές. Ο Στράβων, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι ο σεισμός στα Λιχαδονήσια που δημιούργησε τις παραπάνω πηγές κατέστρεψε τον Αχινό, τη Στυλίδα, την Ηράκλεια, τη Λαμία και τις παραπλήσιες περιοχές. Τότε και ο Σπερχειός ποταμός άλλαξε ρεϊθρο. Στη Φθιώτιδα υπάρχουν περίπου 40 λουτροπηγές και οι κυριότερες είναι των Καμένων Βούρλων, του Κονιαβίτη, των Θερμοπυλών, του Καλλιδρόμου, της Υπάτης, του Πλατύστομου και βορειότερα της Καΐτσας, της Εκκάρας, του Γεραλίου, των Γαβρακίων, της Παλαιοβράχας.

- ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ

Οι ιαματικές πηγές των Καμένων Βούρλων βρίσκονται επί της Εθνικής Οδού Λαμίας-Αθηνών, 38 χλμ. από την Λαμία και 165 από την Αθήνα, στους πρόποδες του βουνού Κνημίδα. Ο Στράβων αναφέρει θερμοπηγές σε απόσταση 2-3 χλμ. από την αρχαία πόλη Θρόνιο, κοντά στα σημερινά Καμένα Βούρλα. Σήμερα έχουν απομείνει δείγματα από αρχαία ιατρεία που πιθανολογείται ότι ανήκαν στον Ασκληπιό. Οι πολλές ιαματικές πηγές της περιοχής αναβλύζουν από του πρόποδες του βουνού (υψόμετρο 938 μ.) και έχουν την ίδια χημική σύσταση, αλλά διαφορετική θερμοκρασία και ραδιενέργεια. Εκτός από τις ραδιενεργές πηγές, υπάρχει η υδρόθειο-χλωριονατριούχος πηγή, μια σιδηρούχος και η καλλυντική πηγή της Αφροδίτης που περιέχει κολλοειδές θείο. Σύμφωνα με την μυθολογία η πηγή αυτή ονομάστηκε καλλυντική διότι τη λάσπη της πηγής την χρησιμοποιούσε η θεά Αφροδίτη σαν καλλυντικό. Οι λουτροπηγές έχουν θερμοκρασία 35°-36° C βαθμούς. Τα νερά των ραδιενεργών πηγών έχουν ράδιο από 2,6-4,57 μονάδες Mache, είναι άοσμα και υφάλμυρα. Η αξιοποίηση των πηγών άρχισε το 1926 και σήμερα γίνονται στα Καμένα Βούρλα, ατμόλουτρα, αμμόλουτρα, λασπόλουτρα, που είναι ωφέλιμα στην οσφυαλγία, στην ισχιαλγία, στην παραμορφωτική αρθρίτιδα και στην σπονδυλαρθρίτιδα. Οι θεραπευτικές ιδιότητες των λουτροπηγών ενδείκνυνται στις δερματοπάθειες, στις ρευματοπάθειες, στις αρθροπάθειες, στις νευρικές παθήσεις, στις παθήσεις των ενδοκρινών αδένων. Με τον συνδυασμό του βουνού και της θάλασσας, το πολύ πράσινο και τις πολύ καλές κλιματολογικές συνθήκες, προκύπτει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στους λουόμενους γιατί συνδυάζει λουτροθεραπεία και κλιματοθεραπεία.

- ΛΟΥΤΡΑ ΚΟΝΙΑΒΙΤΗ

Βρίσκονται ένα χιλιόμετρο μακριά από τα Καμένα Βούρλα προς την κατεύθυνση για Λαμία. Η λουτροθεραπεία στις πηγές αυτές ωφελεί τους πάσχοντες από ρευματοειδή αρθρίτιδα, ρευματοπάθειες, ημικρανίες και δερματοπάθειες. Η πηγή είναι υδρόθειο-χλωριονατριούχος και η θερμοκρασία της είναι 32° C με ραδιενέργεια 2,6 μονάδες Mache. Επίσης κοντά στον Μύλο Κονιαβίτη υπάρχει σπήλαιο με σταλακτίτες. Σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων προς την Λαμία και πάνω από την Εθνική Οδό, στην ορεινή περιοχή, βρίσκονται τα Βασιλικά, όπου έγινε μια από τις σπουδαιότερες μάχες κατά την Ελληνική Επανάσταση.

- ΛΟΥΤΡΑ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ

Απέχουν 15 χιλιόμετρα από την Λαμία και 199 χιλιόμετρα από την Αθήνα. Βρίσκονται επί της Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, στους πρόποδες του Καλλίδρομου. Ο Πείσανδρος αναφέρει ότι οι λουτροπηγές αυτές υπήρχαν από την αρχαιότητα και είχαν μεγάλη φήμη. Ο ιστορικός Ρωμαίος Τίτος Λίβιος γράφει ότι η ονομασία οφείλεται στην ύπαρξη των θερμών ιαματικών νερών που έρεαν ανάμεσα στα στενά, τις 'πύλες'. Κατά την μυθολογία, τις πηγές δημιούργησε ο Ήφαιστος επειδή τον παρακάλεσε η Αθηνά για να λούζεται εκεί ο Ηρακλής. Οι πηγές είναι υδρόθειο-χλωριονατριούχες και περιέχουν ραδιενέργεια 0,6 Mache, έχουν οσμή υδρόθειου και είναι κατάλληλες για γυναικολογικές παθήσεις, δερματικές παθήσεις, παθήσεις των νεύρων, οσφυοϊσχυαλγίες. Γίνονται εισπνοές με αέρια της πηγής, ρινοπλύσεις κλπ. που ωφελούν σε ασθματικές καταστάσεις, χρόνιες βρογχίτιδες, και πνευμονικό εμφύσημα. Επειδή η θερμοκρασία φτάνει στους 41° βαθμούς, οι λουόμενοι πρέπει να ελέγχονται ιατρικώς πριν μπουν στους λουτήρες και να

προφυλάσσονται μετά τα λουτρά προς αποφυγή κρυολογημάτων και άλλων επιπλοκών. Η περιοχή των Θερμοπυλών έχει και μεγάλη ιστορική σημασία, εκεί το 480 π. Χ. έγινε η ομώνυμη μάχη όπου έλαβαν μέρος 7.000 Έλληνες, από τους οποίους έπεσαν οι 4.000 και 20.000 Πέρσες. Μεταξύ των πεσόντων, ήταν οι 300 Σπαρτιάτες του Λεωνίδα και οι 700 Θεσπιείς.

- ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ

Βρίσκονται 6 χλμ. από την Λαμία, κάτω από την Εθνική Οδό προς τον Μπράλλο και είναι γνωστές ως Ψωρονέρια. Την ονομασία αυτή την πήραν λόγω των θεραπευτικών ιδιοτήτων των πηγών σε παθήσεις του δέρματος (ψωρίαση). Η ραδιενέργεια των λουτρών είναι 0,45 μονάδες Mache. Οι πηγές είναι υδροθειούχες και έχουν θερμοκρασία 33,5° C βαθμούς. Επίσης βοηθούν στις αρθροπαθήσεις και στις νευρικές και ψυχοσωματικές παθήσεις. Χρήσιμο είναι, οι λουόμενοι πριν κάνουν χρήση των πηγών, να εξετάζονται από γιατρό. Κοντά στην περιοχή, έγινε κατά το 1821 η γνωστή μάχη της Αλαμάνας.

- ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ

Απέχουν 19 χλμ. από την Λαμία και 11 από τον σιδηροδρομικό σταθμό Λιανοκλαδίου. Η πηγή της Υπάτης είναι υδροθειοχλωριονατριούχος και αλκαλικών γαιών. Έχει θερμοκρασία 33,5° C και ραδιενέργεια 0,11 μονάδες Mache. Αναβλύζει από βάθος 18 μέτρων, μέσα σε μία κατάφυτη περιοχή της πεδιάδας του Σπερχειού, 2,5 χλμ. από τους πρόποδες της Οίτης. Το κλίμα της Υπάτης είναι ήπιο και ξηρό. Τα ιαματικά νερά, από την άποψη της θερμοκρασίας, κατατάσσονται μεταξύ των ισόθερμων και ομοιόθερμων, δηλαδή έχουν θερμοκρασία παραπλήσια του ανθρώπινου σώματος και αυτό

έχει μεγάλη σημασία, διότι δίνει την δυνατότητα στους καρδιοπαθείς και στους υπερτασικούς να κάνουν θεραπευτική χρήση των λουτρών, χωρίς κίνδυνο υδροθεραπευτικής αντίδρασης. Η φυσικοχημική τους σύσταση, έχει κάποια συγγένεια με τα λουτρά Royat της Γαλλίας και Nauheim της Γερμανίας. Τα λουτρά Υπάτης ωφελούν σε παθήσεις και σύνδρομα αγγείων, σε αρτηριακές υπερτάσεις, φλεβίτιδες, ενδοαρτηρίδες των κάτω άκρων, ταχυκαρδίες, αρρυθμίες, σε παθήσεις των βαλβίδων της καρδιάς, σε ανεπάρκεια των στεφανιαίων αρτηριών. Επίσης, στις παθήσεις του δέρματος, στις διαταραχές περιφερειακών νεύρων και μυών καθώς και στις αρθρίτιδες. Από επιγραφές του 4^{ου} π. Χ. αιώνα που σώζονταν μέχρι πριν λίγα χρόνια πάνω στην πηγή, γνωρίζουμε πως τα λουτρά Υπάτης ήταν αφιερωμένα στην θεά Αφροδίτη. Μετά τον 1^ο μ. Χ. αιώνα, η περιοχή της Θεσσαλίας και ιδίως της Υπάτης, απέκτησε μεγάλη φήμη εξαιτίας των μαγισσών που ζούσαν εκεί και όπως αναφέρουν ο Πλίνιος και ο Θεόφραστος, θεράπευαν τους ασθενείς χρησιμοποιώντας σε συνδυασμό με λουτροθεραπεία και ποσιθεραπεία, το φυτό ελλέβορο που φυτρώνει στις πλαγιές του Παρνασσού και της Οίτης και έχει καταπραϋντικές ιδιότητες.

- ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟΥ

Βρίσκονται επί της Εθνικής Οδού Λαμίας-Καρπενησιού και σε απόσταση 36 χλμ. από την Λαμία, στους πρόποδες της Όθρυος σε υψόμετρο 420 μ. σε μια κατάφυτη περιοχή που την διασχίζει ο Σπερχειός ποταμός. Έχει δύο πηγές που απέχουν 1500 μ. από το χωριό Πλατύστομο. Η μία πηγή είναι αλκαλοπηγή με θερμοκρασία 33,6° C και ραδιενέργεια 0,14 μονάδες Mache και η άλλη πηγή με κρύο νερό θερμοκρασίας 25,5° C και ραδιενέργεια 0,36

μονάδες Mache. Το νερό είναι πόσιμο και χρησιμοποιείται για παθήσεις του στομάχου, της χολής, του ύπατος, των νεφρών, της κύστης, για αρθροπάθειες, νεφρολιθιάσεις, ζαχαρώδη διαβήτη, δυσκοιλιότητα. Γίνονταν εμφιάλωση του νερού της πηγής, που είναι από τα καλύτερα παγκοσμίως. Οι συγκεκριμένες πηγές δεν αναφέρονται από κανέναν αρχαίο συγγραφέα. Έως το 1930 υπήρχε μόνο μια μικρή δεξαμενή που εξυπηρετούσε τους κατοίκους του χωριού. Από το 1930 έχει ξεκινήσει η αξιοποίηση και οργάνωση των πηγών. Το υδροθεραπευτήριο περιλαμβάνει λουτήρες, κοινές δεξαμενές και περίπτερο ποσιθεραπείας.

- ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΕΣ ΔΟΜΟΚΟΥ

Στην ευρύτερη περιοχή του Δομοκού βρίσκονται οι παρακάτω πηγές:

- Λουτρά Καΐσης, είναι υδροθειούχα και έχουν θεραπευτικές ιδιότητες στις δερματοπάθειες, αρθροπάθειες, ρευματοπάθειες και νευροπάθειες. Τα παραπάνω νερά δεν έχουν αξιοποιηθεί και χρειάζονται σχετικές μελέτες ώστε να είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν
- Λουτρά Γαβρακίων Δομοκού, έχουν θεραπευτικές ιδιότητες σε παθήσεις του δέρματος, σε νευρικές παθήσεις, σε πονοκεφάλους και αρθροπάθειες. Η πηγή έχει πόσιμο νερό το οποίο ενδείκνυται για χολοκυστοπάθεια, ψαμμίαση και στομαχικές παθήσεις.
- Λουτρά Εκκάρας, η συγκεκριμένη πηγή έχει τις ίδιες θεραπευτικές ιδιότητες με αυτή των Γαβρακίων, με τη διαφορά ότι το νερό δεν είναι πόσιμο.
- Πηγή Αρχανίου, η θερμοκρασία του νερού είναι 25^ο C και έχει pH 11. Είναι η δεύτερη πηγή στο είδος της στην Ευρώπη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1
Ιαματικές πηγές του Νομού Φθιώτιδος

	ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ	ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	ΥΠΑΤΗ	ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΥ
ΣΥΣΤΑΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • ΥΔΡΟΘΕΙΟ • ΧΛΩΡΙΟΝΑΤΡΙΟ ΥΧΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΥΔΡΟΘΕΙΟΥΧΑ • ΑΛΚΑΛΙΚΗ ΠΗΓΗ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΥΔΡΟΘΕΙΟ • ΧΛΩΡΙΟΝΑΤΡΙΟΥ ΧΑ • ΥΔΡΟΘΕΙΟΥΧΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΥΔΡΟΘΕΙΟ • ΧΛΩΡΙΟΝΑΤΡΙΟΥ ΧΑ • ΑΛΚΑΛΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ • ΟΞΥΠΗΓΗ • ΟΞΥΑΝΘΡΑΚΟΥ ΧΑ • ΥΔΡΟΘΕΙΟΥΧΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ΥΔΡΟΘΕΙΟΥΧΑ • ΑΛΙΠΗΓΗ
ΧΡΗΣΗ	-ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ -ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑ	-ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ -ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑ	-ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΕΙΣΠΝΕΥΣΟΘΕΡΑΠ ΕΙΑ	-ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	-ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΧΡΗΣΗ)
ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	-ΡΕΥΜΑΤΙΚΑ -ΑΡΘΡΩΣΕΙΣ -ΙΣΧΥΑΛΓΙΕΣ -ΟΣΦΥΑΛΓΙΕΣ -ΝΕΦΡΙΤΙΔΕΣ -ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ -ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ	-ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ -ΑΡΘΡΟΠΑΘΗΣΕΙΣ -ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ -ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ -ΨΑΜΜΙΑΣΗ	-ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ -ΑΡΘΡΙΤΙΚΑ -ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ -ΑΣΘΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ -ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΕΣ -ΕΜΦΥΣΗΜΑ	-ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ -ΥΠΕΡΤΑΣΗ -ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ -ΑΡΘΡΟΠΑΘΗΣΕΙΣ -ΗΜΙΚΡΑΝΙΕΣ - ΜΕΤΑΤΡΑΥΜΑΤΙΚΕ	-ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ -ΑΡΘΡΙΤΙΚΑ

	ΠΑΘΗΣΕΙΣ -ΣΠΟΝΔΙΛΑΡΘΡΙΤΙ ΔΑ		ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ -ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΝΕΥΡΩΝ -ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	Σ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ -ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ -ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΚΑΡΔΙΑΣ -ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ -ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ -ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΕΣ -ΠΑΡΑΛΥΣΕΙΣ, ΑΤΡΟΦΙΕΣ ΜΥΩΝ	
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ	35,1 ^ο C	33,6 ^ο C	41 ^ο C	33,5 ^ο C	33,5 ^ο C
ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ	2,6 Mache	0,14 και 0,36 Mache	0,6 Mache	0,11 Mache	0,45 Mache

Πηγή Ι.Γ.Μ.Ε

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2
Θερμοπηγές λεκάνης Σπερχειού

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΗΓΗΣ	ΥΨΟΜΕΤΡΟ	ΠΑΡΟΧΗ m ³ /h	ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ	pH	ΑΓΩΓΙΜΟΤΗΤΑ	μmho/cm
ΔΑΜΑΣΤΑ	ΨΩΡΟΝΕΡΙΑ	30	900	32 ^ο	30	6	100
ΠΑΛΛΙΟΒΡΑΧΑ	ΑΜΠΛΑ	215	3	27 ^ο	24	9,4	420
ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ	ΒΡΥΣΗ ΓΑΛΑΝΗ	300	1	30 ^ο	18	7,2	650
ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	ΛΟΥΤΡΑ	45	200-250	13 ^ο	39	6,3	-
ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	ΒΑΡΚΑ	17	500-600	26 ^ο	37	-	-
ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	ΚΛΟΥΒΙΟ	290	20	13 ^ο	26	7,1	430
ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	ΙΑΜΑΤΙΚΟ	285	20	14 ^ο	32	8,6	610
ΥΠΑΤΗ	ΛΟΥΤΡΑ	85	25	13 ^ο	31	6,2	-
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ	ΒΡΩΜΟΝΕΡΙΑ	720	5	15,8 ^ο	13	7,12	370
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ	ΒΡΩΜΟΝΕΡΙΑ	700	4	16,2 ^ο	12,6	7,12	410
ΑΡΧΑΝΙ	ΠΗΓΑΙ ΛΟΥΤΡΩΝ	220	8-10	15 ^ο	27,8	10,5	518
ΑΡΧΑΝΙ	ΚΑΚΑΒΑΚΙ	230	ασήμαντη	-	16	8,1	490
ΑΡΧΑΝΙ	ΣΚΟΥΡΙΕΣ	270	ασήμαντη	-	18,5	10,7	325
ΤΡΙΛΟΦΟ	ΛΕΥΚΑΜΑΤΑ	350	2	14 ^ο	16	8,9	365
ΣΤΥΛΙΔΑ	ΠΗΓΗ ΚΑΡΥΑΣ	8	180	29 ^ο	19	6,9	580

Πηγή Ι.Γ.Μ.Ε.

3.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Φθιώτιδος διαθέτει πολλά και σημαντικά μοναστήρια τα οποία προσελκύουν πολλούς προσκυνητές κάθε χρόνο. Εδώ παρατίθενται τα μοναστήρια που βρίσκονται σήμερα εν ενεργεία και αναφέρονται τα χαρακτηριστικά αυτών.

- ΠΑΝΑΓΙΑ ΑΓΑΘΩΝΟΣ

Η παράδοση αναφέρει ότι το παλαιό μοναστήρι που ασκήτευε ο όσιος Αγάθων έπαθε καθίζηση και η εικόνα της Παναγίας εξαφανίστηκε, για να βρεθεί σε φωτόλουστη σπηλιά και εκεί κοντά, στην σημερινή θέση του μοναστηριού, έκτισε ο όσιος Αγάθων το σημερινό μοναστήρι περί τον 14^ο με 15^ο αιώνα. Η μονή οφείλει το όνομα της στον κήτορα της. Το μοναστήρι βρίσκεται κοντά στην Υπάτη σε υψόμετρο 553 μ. στην πλαγιά του βουνού Οίτη μέσα σε ένα καταπράσινο τοπίο. Ξεχωρίζει το μεγαλοπρεπές καθολικό οθωνικού τύπου (σταυροειδής τρούλος, σύνθετος, τετρακίονος, με ενσωματωμένα τέσσερα παρεκκλήσια) από τα μέσα του 16^{ου} ή το τέλος του 17^{ου} αιώνα. Σήμερα διασώζονται ελάχιστες τοιχογραφίες λόγω της φθοράς του χρόνου και της καταστροφικής μανίας του Δράμαλη. Η εικόνα της Παναγίας θεωρείται θαυματουργή. Στην μονή διασώζονται πολλά πολύτιμα κειμήλια και λείψανα Αγίων. Κατά καιρούς λειτούργησαν διάφορες σχολές, όπως γεωργική και δασική, καθώς και ιερατική.

- ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΝΙΤΣΑΣ

Το μοναστήρι της Παναγίας της Αντίνιτσας βρίσκεται στις πλαγιές του όρους Όθρυς. Κατά την επικρατούσα άποψη το προσωνύμιο της έχει σχέση με την αρχαία πόλη Αντίνιτσα που ίδρυσε στη Όθρη ο ρωμαίος αυτοκράτορας

Αδριανός τον 2^ο μ. Χ. αιώνα. Το μοναστήρι καταστράφηκε ολοσχερώς από τις κατοχικές δυνάμεις το 1944. Το καθολικό που καταστράφηκε ήταν αθωνικού τύπου, τετρακίονος σταυροειδής με τρούλο. Ο σημερινός ναός είναι σύγχρονος. Από την καταστροφή διεσώθη η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Κατά την επανάσταση του 1821 η μονή έλαβε ενεργό μέρος και αποτέλεσε κέντρο αντίστασης και ορμητήριο των αγωνιστών. Στην μονή φυλάσσονται ιερά κειμήλια.

- ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΗΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ

Βρίσκεται 24 χλμ. μακριά από την Λαμία, κοντά στην Ξυνιάδα Δομοκού. Κτίστηκε το 1962. Σύμφωνα με την παράδοση η Παναγία σε όραμα υπέδειξε στους κατοίκους που βρισκόταν η εικόνα της, σε βάθος 1,5 μ. μέσα στο χώμα και είχε την επιγραφή «Μήτηρ Θεού Ελεούσα». Στο σημείο που βρέθηκε η εικόνα, χτίστηκε το μοναστήρι.

- ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ

Το μοναστήρι βρίσκεται 4 χλμ. από τα Καμένα Βούρλα και σε υψόμετρο 310 μ. μέσα σε ένα καταπράσινο χώρο και με θέα στην θάλασσα. Η αρχική ίδρυση της μονής υπολογίζεται πως έγινε περί τον 7^ο αιώνα. Το καθολικό υπολογίζεται ότι χτίστηκε τον 11^ο με 12^ο αιώνα. Αρχικά ήταν ρυθμού βασιλικής με τρούλο. Η κατάρρευση της οροφής το 1600 περίπου, επισκευάστηκε με σαμαροσκεπή τρίκλιτη βασιλική. Νοτίως του καθολικού, βρίσκονται απομεινάρια από αρχαίες κολώνες. Η μονή διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο τόσο κατά την διάρκεια της επαναστάσεως, όσο και κατά την Γερμανική κατοχή. Στο μοναστήρι φυλάσσονται πολλά κειμήλια και βυζαντινές εικόνες.

- ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΔΟΣ

Το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου είναι κτισμένο στο όρος Όθρυς, κοντά στο χωριό Νεραίδα. Η ακριβής χρονολογία της κτίσεως του δεν είναι γνωστή. Από μια επιγραφή πληροφορούμαστε ότι πιθανόν να κτίστηκε περί το 1753. Το καθολικό του μοναστηριού, από αρχιτεκτονική άποψη είναι αγιορείτικου τύπου, τρίκοχος με τρούλο στον κυρίως ναό και στον νάρθηκα. Έχει παρεκκλήσι το οποίο είναι αφιερωμένο στον Άγιο Ανδρέα Κρήτης, και αυτό είναι κτισμένο πιθανόν το 1753. Υπάρχουν τοιχογραφίες και στον ναό και στο παρεκκλήσι. Στον ναό υπάρχει ξυλόγλυπτο τέμπλο και φυλάσσονται ιερά λείψανα.

- ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΗΣ ΣΤΥΛΙΔΑΣ

Είναι ένα μεταβυζαντινό μνημείο, κτισμένο και αυτό στο όρος Όθρυς, σε απόσταση 4 χλμ. από την Στυλίδα. Το καθολικό είναι αφιερωμένο στην Μεταμόρφωση του Σωτήρος και το όνομα της η μονή το πήρε από τον Άγιο στον οποίο είναι αφιερωμένο το παρεκκλήσι. Ιδρύθηκε το 1746, σύμφωνα με την επιγραφή που βρίσκεται στο εξωτερικό μέρος του τοίχου. Η ολοκλήρωση του διήρκεσε έως το 1752, χρονολογία κατά την οποία αγιογραφήθηκε το καθολικό. Κατά την προεπαναστατική περίοδο γνώρισε μεγάλη ακμή και είχε σημαντική συμμετοχή κατά την επανάσταση. Ο ρυθμός του καθολικού είναι μονόκλιτος βυζαντινού τύπου με οκταγωνικό τρούλο, επηρεασμένος από την αγιορείτικη αρχιτεκτονική. Στο μοναστήρι φυλάσσονται ιστορικές εικόνες μεγάλης αξίας.

- ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΙΒΡΗΣ

Βρίσκεται σε απόσταση 3 χλμ. από το χωριό Δίβρη και σε ερημική τοποθεσία του όρους Όθρυς. Το καθολικό του παρουσιάζει έντονο αρχιτεκτονικό και θρησκευτικό ενδιαφέρον, γι' αυτό και έχει κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο. Δίπλα στο μοναστήρι υπάρχει ένα μεγάλο φαράγγι, στο οποίο με ειδική τροχαλία, οι μοναχοί ανάβουν το καντήλι στον Άγιο Νικόλαο.

- ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΜΕΛΙΤΑΙΑΣ

Το μοναστήρι βρίσκεται σε υψόμετρο 800 μ. στην περιοχή της αρχαίας Μελιταίας. Για την οικοδόμηση του, χρησιμοποιήθηκαν υλικά από το τείχος της Μελιταίας. Η μονή κτίσθηκε περίπου στο του 19^{ου} αιώνα. Ο ναός είναι ρυθμού βασιλικής με τρούλο. Το σπουδαιότερο κειμήλιο της μονής, είναι ένας τετράγωνος ογκόλιθος που στηρίζει την πλάκα της Αγίας Τράπεζας και περιέχει σκαλισμένο το κείμενο συνθήκης μεταξύ Μελιταίων και Πηρέων. Το συγκεκριμένο κειμήλιο είναι του 3^{ου} π. Χ. αιώνα.

- ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΑΜΑΣΤΑΣ

Βρίσκεται στις πλαγιές του Καλλίδρομου, σε υψόμετρο 740 μέτρων και 23 χλμ. έξω από τη Λαμία. Χρονολογείται από το 1818 και είχε καεί πριν από την επανάσταση. Ο ναός διεσώθη ακέραιος και η αρχιτεκτονική του είναι σταυροειδής με τρούλο. Το μοναστήρι, είναι ένα επιβλητικό συγκρότημα από το οποίο ξεχωρίζουν ο μεγαλοπρεπής ξενώνας, το κωδωνοστάσιο, το αρχονταρίκι, καθώς και η εικόνα της Παναγίας που είναι έργο του 16^{ου} αιώνα και φέρει ασημένια επένδυση. Το μοναστήρι έλαβε μέρος στην επανάσταση και πολλοί μοναχοί του είχαν πέσει στα πεδία των μαχών.

- ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΑΔΙΟΥ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ

Βρίσκεται σε υψόμετρο 800 μ. πάνω από την Αμφίκλεια. Ιδρύθηκε το 1755, το καθολικό είναι ναός ελλαδικού τύπου, τρίκλητος με ψηλό τετραγωνικό τρούλο. Το 1756 αγιογραφήθηκε ο ναός, σήμερα οι αγιογραφίες δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Η μονή είχε σημαντική δράση κατά την διάρκεια της επανάστασης και γι' αυτό είχε καεί πολλές φορές την περίοδο εκείνη. Αποτέλεσε ορμητήριο των αγωνιστών, Αθανασίου Διάκου και Οδυσσέα Ανδρούτσου. Σήμερα φυλάσσονται πολλά κειμήλια, ενώ ξεχωρίζει ένα σιγίλιο του Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄.

- ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΛΟΚΡΙΔΟΣ

Βρίσκεται στην βορειοανατολική πλευρά του Παρνασσού, στην κεντρική Λοκρίδα και σε υψόμετρο 720 μέτρων. Το μοναστήρι έχει τα γνωρίσματα οχύρωσης μεταβυζαντινών χρόνων. Το καθολικό της μονής είναι ρυθμού βασιλικής, ενώ η αγιογράφηση του έγινε από λαϊκούς ζωγράφους, με τεχνοτροπία μεταβυζαντινής εποχής. Το πότε ιδρύθηκε το μοναστήρι δεν είναι γνωστό.

- ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝ

Βρίσκεται κοντά στο χωριό Μύλοι, σε υψόμετρο 600 μ. με θέα τον Μαλλιακό κόλπο. Ο χρόνος ίδρυσης της μονής δεν είναι γνωστός. Υπολογίζεται ότι πρέπει να έχει ιδρυθεί κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους. Στο καθολικό σώζονται τοιχογραφίες από τον 17^ο αιώνα, ενώ σώζεται και εντοιχισμένο ανάγλυφο από λευκόλιθο που ανάγεται στον 12^ο ή 13^ο αιώνα. Η μονή γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την διάρκεια της επανάστασης και συνέβαλε σημαντικά στον απελευθερωτικό αγώνα. Απομεινάρια κίωνων που βρίσκονται

στον περίβολο του μοναστηριού, αποτελούν σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παλαιών κτισμάτων στο σημείο εκείνο.

- ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ

Βρίσκεται στην χερσόνησο της Αετολίμνης, ένα χιλιόμετρο έξω από την Μαλεσίνα. Αρχικά ήταν αφιερωμένο στην Παναγία και από τον 17^ο αιώνα στον Άγιο Γεώργιο. Το μοναστήρι είχε πληγεί σε μεγάλο βαθμό από τον σεισμό του 1894. Διεσώθη το ιερό με σημαντικές τοιχογραφίες, καθώς και μέρη του ξυλόγλυπτου τέμπλου. Ο ναός έχει χαρακτηρισθεί ως ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της μεσοβυζαντινής περιόδου. Χρονολογείται από τον 11^ο -12^ο αιώνα.

- ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΛΙΒΑΝΑΤΩΝ

Βρίσκεται κοντά στις Λιβανάτες, μέσα σε ένα κατάφυτο τοπίο. Γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την διάρκεια της επανάστασης και αποτέλεσε ορμητήριο πολλών οπλαρχηγών της Στερεάς Ελλάδας. Η εικόνα της Μεταμόρφωσης που φυλάσσεται στο μοναστήρι, χρονολογείται από τον 18^ο αιώνα και θεωρείται ένα σημαντικό κειμήλιο.

Εκτός από τις παραπάνω μοναστικές κοινότητες, υπάρχουν και πολλές μονές που σήμερα δεν είναι εν' ενεργεία, έχουν όμως θρησκευτικό, αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Ενδεικτικά αναφέρονται οι μονές αυτές:

- ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ
- ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΟΜΒΡΙΑΚΗΣ
- ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΚΟΜΠΟΤΑΔΩΝ
- ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ ΛΟΚΡΙΔΑΣ

- ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΥΡΙΛΟΥ
- ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΩΛΟΥ
- ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΡΟΥΣΤΙΝΗΣ
- ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΦΑΚΑΣ
- ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΚΑΨΗΣ
- ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΘΑΥΜΑΚΟΥ

3.4 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Ο Νομός Φθιώτιδος, εξαιτίας της γεωφυσικής του θέσης, έχει πολλές και ενδιαφέρουσες ορειβατικές διαδρομές, καθώς και διαδρομές μέσα σε δάση και φαράγγια. Εδώ, αναφέρονται οι διαδρομές εκείνες που μπορεί να ακολουθήσει κάποιος που θέλει να κάνει οικότουρισμό.

- ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΣΩΠΟΥ

Η συγκεκριμένη διαδρομή ξεκινά από το χωριό Ηράκλεια, περνά από το χάνι Καρανάσιου και σε απόσταση 2 χλμ. κατευθύνεται στη θέση Νταμάρι. Από εκεί σε απόσταση μιας ώρας φθάνει στον Ασωπό ποταμό, στις όχθες του οποίου βρίσκονται μεγάλα πλατάνια. Η διαδρομή που ακολουθείται κατά μήκος του ποταμού γίνεται χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες, σε κάποια σημεία όμως η διέλευση γίνεται αναγκαστικά διαμέσου του ποταμού. Η συνολική ώρα που απαιτείται για την πραγματοποίηση αυτής της διαδρομής, είναι περίπου 4-5 ώρες. Η διαδρομή αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά την διάρκεια των θερμών μηνών και μόνο όταν δεν έχει βρέξει. Σε περίπτωση καταιγίδας, τα νερά γίνονται ορμητικά και καθιστούν την διαδρομή πολύ επικίνδυνη.

- ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΣ-ΜΕΝΔΕΝΙΤΣΑ

Η διαδρομή αυτή ξεκινά από το χωριό Ελευθεροχώρι, στην συνέχεια ακολουθείται ο δρόμος που οδηγεί στην λίμνη του Καλλίδρομου και στην συνέχεια μέσω χωματόδρομου φθάνει στην Μενδενίτσα. Η διαδρομή είναι εύκολη και γίνεται ανάμεσα από δάση με έλατα και πεύκα.

- ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΤΗ

ΓΡΕΒΕΝΟ ΟΙΤΗΣ (2.116 μ.)

Η διαδρομή ξεκινά από την Υπάτη και συνεχίζει προς το χωριό Καστανιά. Μετά από 3 ώρες περίπου φθάνει στην θέση τράπεζα (1.850 μ.) όπου υπάρχει καταφύγιο. Σε απόσταση 10 λεπτών βρίσκεται το χωριό Λιβαδιές. Ανατολικά βρίσκεται η κορυφή Γρεβενό για την οποία χρειάζεται μισή ώρα περίπου διαδρομή ακόμη. Εκεί βρίσκεται ο Εθνικός Δρυμός Οίτης. Οι διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν οι επισκέπτες του Δρυμού χωρίς δυσκολία προσανατολισμού, είναι οι εξής:

α. Μεγάλη διαδρομή με αγροτικό δρόμο. Ξεκινά από το χωριό Δυο Βουνά και συνεχίζει προς την Παύλιανη και από εκεί συνεχίζει προς τις καταβόθρες. Στην συνέχεια φθάνει στο καταφύγιο της Οίτης και καταλήγει στο χωριό Καστανιές.

β. ΚΑΡΙΤΣΑ-ΡΟΥΦΙΑΣ-ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ-ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ-ΓΡΕΒΕΝΟ

Η χρονική διάρκεια που απαιτείται για αυτή την διαδρομή είναι περίπου 3 ώρες.

γ. ΚΑΡΙΤΣΑ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ-ΓΡΕΒΕΝΟ

Η διάρκεια της είναι περίπου 2,30 ώρες

δ. ΛΙΒΑΔΙΕΣ-ΚΟΡΥΦΗ ΠΥΡΓΟΣ (2.152 μ.)

Η διάρκεια της είναι περίπου 1,5 ώρες και από εκεί μπορεί να συνεχιστεί προς τα χωριά της Οίτης, Νεοχώρι, Παύλιανη, Πυρά.

ε. ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ-ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΑ-ΚΑΡΙΤΣΑ

Σε απόσταση 3 ωρών από την Υπάτη, φθάνει στο πάρκο των λουτρών, στο ρέμα Καμαριώτης και περνά μέσα από δάσος με κουμαριές, μέλεγους και πουρνάρια. Η φουρνοσπηλιά, νεώτερης νεολιθικής εποχής σπηλιά, όπου σύμφωνα με την μυθολογία λατρευόντουσαν κάποιες θεότητες, είναι το τέλος της διαδρομής.

στ. ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ-ΒΑΡΚΑ-ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΧΑΡΑΔΡΑ-ΚΑΡΙΤΣΑ

Η χρονική διάρκεια που απαιτείται είναι περίπου 4 ώρες. Στην πορεία της διαδρομής βρίσκονται βυζαντινά ευρήματα (παλαιοχριστιανική βασιλική, ψηφιδωτά δαπέδου και λουτρώνας της ίδιας εποχής), υπάρχει πυκνή βλάστηση και μεγάλες χαράδρες.

ζ. ΚΑΡΙΤΣΑ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ-ΣΤΕΝΟΒΟΥΝΙΑ-ΚΟΜΠΟΤΑΔΕΣ

Η χρονική διάρκεια της διαδρομής αγγίζει τις 3,30 ώρες. Περνά μέσα από δάσος με έλατα, από τον εντυπωσιακό καταρράκτη στα Στενοβούνια, από το οροπέδιο Λούκας και φθάνει στα ιστορικής σημασίας πλατάνια των Κομποτάδων.

- ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ

Ξεκινά από το χωριό Γαρδίκι και μετά από πορεία 3 ωρών μέσα στο δάσος, φθάνει στο καταφύγιο που υπάρχει στην περιοχή. Η καλύτερη εποχή για την πραγματοποίηση αυτής της διαδρομής είναι το φθινόπωρο, όταν κοκκινίζουν τα φύλλα της οξιάς.

- ΟΘΡΥΣ

Ξεκινά από το χωριό Νεράιδα και συνεχίζει προς την μικρή κοιλάδα της περιοχής. Στην συνέχεια ανεβαίνει προς το Γερακοβούνι (1.726 μ.) μέσα σε 2,30 ώρες περίπου. Μια διαδρομή στο όρος Όθρυς ξεκινά από το χωριό Σπαρτιά και κατευθύνεται προς την θέση Πόρτες όπου υπάρχει μια μικρή λίμνη και στη συνέχεια λίγο πιο ανατολικά βρίσκεται η νεροσπηλιά. Είναι μια υπόγεια σπηλιά με νερό, σταλαχτίτες, σταλαγμίτες, λιμνούλες και απολιθωμένα πετρώματα. Απαιτείται όμως ιδιαίτερη προσοχή κατά την επίσκεψη στην σπηλιά καθώς και ειδικός εξοπλισμός.

- ΕΚΒΟΛΕΣ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ

Η διαδρομή ξεκινά από το χωριό Ανθήλη. Ακολουθεί κατά μήκος τις όχθες του Σπερχείου ποταμού, ξεκινώντας από τις αρδευτικές τάφρους. Κατά την διάρκεια της διαδρομής συναντώνται σπάνια είδη πουλιών.

- ΔΑΣΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΩΝ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ

Στις όχθες του Σπερχείου υπάρχουν μεγάλης ηλικίας και όγκου πλατάνια, που δημιουργούν απάτητους οικότοπους. Μέσα σε αυτά τα μικρά δάση που σχηματίζονται από τα πλατάνια, βρίσκονται και κάποια άλλα είδη, όπως λεύκες και ιτιές. Σε ένα σημαντικό μήκος της όχθης του ποταμού βρίσκονται αναχώματα, τα οποία κάνουν την διαδρομή ιδιαίτερα συναρπαστική.

- ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ Ε4

Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι διέρχεται από την συνοριακή γραμμή του Νομού Φθιώτιδος. Ξεκινά από το Καρπενήσι και φθάνει στους Δελφούς. Η διαδρομή αυτή είναι μεγάλη και πολύμορφη. Η διαδρομή αυτή χωρίζεται σε υποδιαδρομές και οι επιλογές που υπάρχουν είναι οι εξής:

- Καρπενήσι- Κρίκελο, διάρκεια διαδρομής 6:30 ώρες
- Κρίκελο- Σταυροπηγή, διάρκεια διαδρομής 4:30 ώρες
- Σταυροπηγή- Αρτοτίνα, διάρκεια διαδρομής 7 ώρες
- Αρτοτίνα- Αθ. Διάκος, διάρκεια διαδρομής 7 ώρες
- Καλοσκοπή- Επτάλοφος, διάρκεια διαδρομής 7 ώρες
- Επτάλοφος- Δελφοί, διάρκεια διαδρομής 6 ώρες

Κατά την διάρκεια των παραπάνω διαδρομών συναντώνται πυκνά δάση, πηγές, χείμαρροι, ποτάμια, γραφικά χωριά, άγρια ζώα, απότομες πλαγιές, απόκρημνα φαράγγια.

- **ΔΥΤΙΚΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ**

Η πλευρά αυτή του νομού είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος της ορεινή και έχει πολλές γραφικές διαδρομές μέσα στα δάση της. υπάρχουν πολλά μονοπάτια από τα οποία μπορεί κανείς να ανέβει στον Τυμφρηστό. Στην περιοχή του χωριού Μερκάδα συναντάται άγρια χλωρίδα και υπάρχει μικρός ξενώνας. Στην Ράχη Τυμφρηστού, σε υψόμετρο 1.200 μέτρων υπάρχουν καταπράσινες πλαγιές με χαμηλή βλάστηση. Επίσης υπάρχει ένας σπάνιος μπαρουτόμυλος στο Μαυρίλο, καθώς και ένα δάσος με έλατα στα Πουγκάκια.

3.5 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ο Νομός Φθιώτιδος έχει πολλούς και σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, οι παλαιότεροι των οποίων χρονολογούνται από τον 14^ο π. Χ. αιώνα. Στην συνέχεια παρατίθενται αναλυτικά όλοι οι χώροι αυτοί.

1. *Αγ. Ιωάννης Θεολόγος*. Ο αρχαιολογικός χώρος βρίσκεται 1 χλμ. Β.Δ. του σημερινού χωριού. Σώζονται τμήματα οχυρωματικού περιβόλου και

- ισοδομικής τειχοποιίας, με διάρκεια χρήσης από τον 6^ο π. Χ. αιώνα, έως του χρόνου του Ιουστινιανού. Επίσης διατηρούνται ναός και βωμός της Αθηνάς, απομεινάρια νεολιθικού οικισμού και κλιβάνου, οικοδομικά δείγματα αρχαίας κλασικής και ελληνοιστικής περιόδου, καθώς και θεμέλια ναού βυζαντινών χρόνων, αφιερωμένου στην Παναγία.
2. *Λιβανάτες-Πύργος*. Οικιστικό συγκρότημα της Υστεροελλαδικής περιόδου, όπου διατηρήθηκαν αποθηκευτικοί χώροι, κεραμικοί κλίβανοι, μεταλλουργικοί κλίβανοι κλπ. Το συγκρότημα υψώνεται πάνω από παλαιότερο συγκρότημα, Μεσοελλαδικής εποχής, στην οποία ανήκουν κιβωτιόσχημοι τάφοι. Γύρω από τον λόφο σώζονται τμήματα οχύρωσης της ελληνοιστικής περιόδου.
 3. *Κάστρο Κολάκας*. Αρχαία οχύρωση 2 χλμ. από το χωριό Κολάκα, με τετράγωνο πύργο, κτισμένο με ισόδομο σύστημα από μεγάλους λαξευτούς λιθόπλινθους, πάχους 1,5 μ.
 4. *Ιερό της Αρτέμιδος Ελαφηβόλου και του Απόλλωνος της Υαμπόλεως στο Καλαπόδι*. Στο χώρο διατηρούνται θεμέλια ενός δωρικού περιπτέρου ναού με 6x11 κίονες, των μέσων του 6^{ου} π. Χ. αιώνα, τμήματα της άνω δομής του οποίου (στέγη από κεραμίδες, λίθινα κιονόκρανα) αναπαρίστανται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας, καθώς και ενός πλατύτερου με 6x14 κίονες με άδυτο, των κλασσικών χρόνων
 5. *Ελάτεια*. Ακρόπολη της αρχαίας Ελάτειας και μυκηναϊκό νεκροταφείο θαλαμωτών τάφων στους δυτικούς πρόποδες, με διάρκεια χρήσης από τον 14^ο π. Χ. αιώνα. Επίσης διασώζονται τμήματα κομμάτια δωρικού ναού, αφιερωμένου στην Αθηνά.
 6. *Τείχος Τιθορέας*. Τείχος οικοδομημένο κατά το ισόδομο σύστημα τοιχοποιίας από ασβεστολιθικούς δόμους, που φέρει κατά διαστήματα

πύργους και χρονολογείται από τους ελληνοιστικούς χρόνους. Είναι ένα από τα καλύτερα σωζόμενα δείγματα ελληνοιστικής οχυρωματικής.

7. *Κάστρο Δρυμαίας*. Τείχος πόλης που ταυτίζεται με την ακρόπολη της αρχαίας πόλης των Φωκίων, Δρυμαίας και ανάγεται στον 5^ο π. Χ. αιώνα. Είναι οικοδομημένο εν μέρει κατά το τραπεζιόσχημο και εν μέρει κατά το ισοδομικό σύστημα τειχοποιίας. Στην δυτική πλευρά σώζονται σε καλή κατάσταση τετράγωνοι πύργοι, ενώ στην κορυφή του λόφου υπάρχουν δείγματα κυκλικού περιβόλου που περικλείουν την κυρίως ακρόπολη. Επίσης, δείγματα ναού αφιερωμένου στη Δήμητρα διακρίνονται στην πλαγιά του λόφου.
8. *Κάστρο Μενδενίτσας*. Αποτελεί ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα οχύρωσης της εποχής της Φραγκοκρατίας (13^{ος} μ. χ. αιώνας) στη Στερεά Ελλάδα. Συνίσταται από δυο ομόκεντρος περιβόλους πάχους 1,40-2,00 μ. με τετράγωνους πύργους τοποθετημένους σε άνισες αποστάσεις, ενώ ένας προμαχώνας διατηρείται στην Β. πλευρά του εσωτερικού περιβόλου, υλικό κλασικών ελληνοιστικών χρόνων, το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του νεότερου τείχους. Εδώ τοποθετείται η αρχαία πόλη Φαρύγαι ή η αρχαία Νίκαια. Κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας, υπήρξε έδρα της Μαρκιωνίας της Βουδονίτσας.
9. *Θερμοπύλες*. Απέναντι από το σύγχρονο άγαλμα του Λεωνίδα, βρίσκεται ο λόφος του Κολωνού στην κεντρική πύλη του περάσματος των Θερμοπυλών, όπου διεξήχθη η μάχη του 480 π. Χ. Στο λόφο τοποθετήθηκε από τους Αμφικτύονες, προς τιμήν των πεσόντων, ένα άγαλμα λίθινου λιονταριού το οποίο δεν σώζεται σήμερα, με επιγράμμα του Σιμωνίδη. Στην Β. παρειά του λόφου διατηρείται τμήμα τοιχίων ελληνοιστικών χρόνων σε κλιμακωτή διάταξη και ίχνη οικοδομημάτων

- βυζαντινής περιόδου. Σε γειτονικό ύψωμα δυτικά του πρώτου, διακρίνεται τείχος σε οδοντωτή διαμόρφωση του 6^{ου} π. Χ. αιώνα.
10. *Κάστρο Λαμίας*. Οχυρωματικός περίβολος με κάτοψη ορθογωνίου τριγώνου, το ανώτερο τμήμα του οποίου καταλήγει σε οδοντωτές επάλξεις με περίδρομο. Σώζονται τμήματα των πρώιμων οικοδομικών φάσεων του από τον 5^ο π. Χ. αιώνα, κατά το ισοδομικό και το πολυγωνικό σύστημα τειχοποιίας, το μεγαλύτερο όμως τμήμα του, είναι αποτέλεσμα διαδοχικών επεμβάσεων και επισκευών κατά την Βυζαντινή και Μεσαιωνική περίοδο.
11. *Τείχος Στυλίδας*. Βρίσκεται στον λόφο του Προφήτη Ηλία. Είναι δείγμα ελληνιστικής περιόδου, οικοδομημένο κατά το ισοδομικό σύστημα τειχοποιίας, που περιέκλειε την αρχαία πόλη των Φαλάρων, επίγειο της Λαμίας. Σήμερα σώζεται ένας τετράγωνος πύργος που χωρίζεται στο εσωτερικό του σε 4 διαμερίσματα.
12. *Κάστρο Αχινού*. Ακρόπολη με οχυρωματικό περίβολο ισοδομικής τειχοποιίας που ταυτίζεται με την οχύρωση της αρχαίας πόλης του Εχινούντος και χρονολογείται από τον 4^ο π. Χ. αιώνα, ενώ φέρει επίσης προσθήκες της εποχής του Ιουστινιανού. Σώζεται σε καλή κατάσταση ένας πύργος στα ανατολικά και διακρίνεται ένας δεύτερος πύργος στα βορειοδυτικά, καθώς και η είσοδος στα νότια.
13. *Κάστρο Πελασγίας*. Σώζεται οχυρωματικός περίβολος πάχους 8,5-2,9 μ. που ταυτίζεται με την ακρόπολη της αρχαίας πόλης των Φθιωτών Αχαιών, Λάρισας Κρεμαστής. Είναι οικοδομημένο κατά το τραπεζιόσχημο και ισοδομικό σύστημα τειχοποιίας, χρονολογείται από τον 5^ο και 4^ο π. Χ. αιώνα και έχει ανά διαστήματα, πύργους, τρεις πύλες και μια πυλίδα, πλάτους 1,36 μ.

14. *Φανός Γλύφας*. Νεκροταφείο δυο τύμβων με λίθινη κρηπίδα Μεσοελλαδικής-Υστεροελλαδικής εποχής, που περιέκλειαν λάκκους και κιβωτιόσχημους τάφους καλυμμένους με πλάκες.
15. *Κάστρο Γλύφας*. Ερείπια αρχαίας οχύρωσης του 4^{ου} π. Χ. αιώνα που ταυτίζονται με την ακρόπολη της αρχαίας Αντρώνας. Στις Ν.Α. παρειές του λόφου βρίσκονται σπήλαια συνδεδεμένα με την λατρεία της Δήμητρας.
16. *Πυρά Ηρακλέους*. Διατηρούνται σπόνδυλοι κιόνων, τμήματα του θριγκού και τριγλύφων, οι οποίοι ανήκουν σε πρόστυλο δωρικό ναό του 3^{ου} π. Χ. αιώνα με πρόδρομο και σηκό σε παράσταση. Νοτίως του ναού, υπάρχει ο βωμός ο οποίος χρησιμοποιήθηκε συνεχώς από την αρχαϊκή περίοδο μέχρι την περίοδο της Ρωμαιοκρατίας, οπότε και έγινε επέκταση του αρχικού περιγράμματος και οριοθέτηση του με λιθόπλινθους. Το ιερό ήταν αφιερωμένο στον Ηρακλή.
17. *Κάστρο Μακρακώμης*. Βρίσκεται 1,5 χλμ. βόρεια του σύγχρονου χωριού, σώζονται δείγματα τείχους ακρόπολης ελληνοιστικών χρόνων.
18. *Μεξιάτες*. Δύο θαλαμωτοί τάφοι μακεδονικού τύπου, οικοδομημένοι από ορθογώνιους λαξευτούς λιθόπλινθους με καμαρωτή στέγη. Οι τάφοι χρησιμοποιήθηκαν από τον 3^ο π. Χ. αιώνα έως και τον 3^ο μ. Χ. αιώνα
19. *Υπάτη*. Τμήμα τείχους και ένας τετράγωνος πύργος ελληνοιστικής περιόδου σώζονται προς τα βόρεια του σύγχρονου οικισμού. Το τείχος είναι οικοδομημένο κατά το ισόδομο σύστημα τειχοποιίας ενώ σε μεταγενέστερες επισκευές των βυζαντινών και μεταβυζαντινών χρόνων, έχουν χρησιμοποιηθεί θραύσματα κεραμιδιών και ασβεστοκονίαμα μαζί με παλαιό οικοδομικό υλικό.

20. *Βαρκά Υπάτης*. Ερείπια τρίκλητης βασιλικής παλαιοχριστιανικών χρόνων (β΄ μισό του 6^{ου} μ. Χ. αιώνα) στην τοιχοδομία της οποίας έχει εντοιχιστεί υλικό σε β΄ χρήση.
21. *Περιβόλι Σπερχειάδας*. Θέση *Κοτρώνι*. Στο χώρο διατηρείται κτιστός καμαρωτός τάφος μακεδονικού τύπου ελληνοιστικών χρόνων με τρεις κλίνες στο εσωτερικό. Χαρακτηρίζεται από καμαρωτό δρόμο και με 4 βαθμίδες που οδηγεί στον θάλαμο.
22. *Μάρμαρα Σπερχειάδος*. Συστάδες τύμβων μυκηναϊκής εποχής με λίθινη κρηπίδα που περιέκλειαν κιβωτιόσχημους τάφους καλυμμένους με πλάκες.
23. *Τείχος Δομοκού*. Τείχος οικοδομημένο κατά το πολυγωνικό και ψευδοϊσοδομικό σύστημα και χρονολογείται από τον 5^ο π. Χ. αιώνα. Σώζεται αποσπασματικά στην Ν. Δ. πλευρά του λόφου, αλλά σε καλή κατάσταση ανάμεσα στα σπίτια του σημερινού Δομοκού. Σώζονται επίσης, τμήματα της βυζαντινής οχύρωσης, που κτίστηκε πάνω σε ερείπια της αρχαίας οχύρωσης.
24. *Γυναικόκαστρο*. Βρίσκεται στο Ν. Μοναστήρι. Είναι ακρόπολη με τείχη ελληνοιστικής περιόδου (αρχές του 3^{ου} π. Χ. αιώνα). Το τείχος, πλάτους 0,5 μ. είναι οικοδομημένο από ασβεστολιθικούς ογκόλιθους και είναι ισοδομικής τειχοποιίας με πύργους ανά διαστήματα (πλάτους 7 μέτρων) και περιβάλλει ένα αμφιθεατρικό χώρο (ύψωμα με δύο κορυφές), που ταυτίζεται με την ακρόπολη της αρχαίας θεσσαλικής πόλης, Πρόερνας.
25. *Νέο Μοναστήρι*. Εντός του οικισμού, στους πρόποδες της ακρόπολης, βρίσκεται το ιερό της Δήμητρας. Είναι ένα κτίριο στωικού χαρακτήρα, μήκους 30 μέτρων και πλάτους 6 μ. λιθόκτιστο κατά την κρηπίδα, χρονολογείται από τον 4^ο π. Χ. αιώνα. Άφθονα πήλινα είδωλα βρέθηκαν

στο χώρο και από επιγραφές έχει διαπιστωθεί ότι ανήκει σε ιερό αφιερωμένο στην Δήμητρα.

3.6 ΜΟΥΣΕΙΑ

- **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ**

Είναι ένα από τα αριστέτερα αρχαιολογικά μουσεία της χώρας. Τα εκθέματα του αναπτύσσονται κυρίως σε δύο μεγάλες αίθουσες, στο δεύτερο όροφο του «οθωνικού στρατώνα» επάνω στην Ακρολαμία και περιλαμβάνει όσα αρχαιολογικά ευρήματα έφεραν στο φως οι ανασκαφές στην περιοχή του Ν. Φθιώτιδος και αρχίζουν από τον 8^ο π. Χ. αιώνα. Τα εκθέματα είναι τοποθετημένα σε ειδικές προθήκες κατά αρχαιολογική σειρά, αλλά και κατά την χρήση αυτών, οικιακή, επαγγελματική, στρατιωτική. Σε ειδικούς περίοπτους χώρους είναι τοποθετημένοι κατατοπιστικοί χρονολογικοί πίνακες, ενώ σε κάθε προθήκη είναι αναρτημένες πινακίδες που δηλώνουν την χρονολογική περίοδο στην οποία ανήκουν τα εκθέματα που είναι τοποθετημένα εκεί.

- **ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΟΙΤΗΣ**

Το μουσείο βρίσκεται στα βόρεια της Οίτης, δίπλα από την Ι. Μ. Αγάθωνος. Περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

1. Βοτανικό κήπο. Με αντιπροσωπευτικό αριθμό ειδών φυτών από την Οίτη, που μεταφέρθηκαν και φυτεύτηκαν στον περίβολο του μουσείου.
2. Μουσείου του Εθνικού Δρυμού. Το γενικό μέρος του μουσείου, όπου παρουσιάζονται γενικές πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν την διατήρηση και προστασία της εθνικής κληρονομιάς, τόσο στον ελληνικό χώρο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το ειδικό μέρος του μουσείου, είναι

εμπλουτισμένο με εκθέματα της χλωρίδας και της πανίδας της Οίτης και παρέχει πληροφορίες που σχετίζονται με την γεωλογία, παλαιοντολογία, κλιματολογία, εδαφολογία και οικολογία της περιοχής του Εθνικού Δρυμού της Οίτης. Στο μουσείο υπάρχει επίσης εργαστήριο και βιβλιοθήκη και εκεί γίνεται μια σημαντική προσπάθεια για έρευνα και εμπλουτισμό του μουσείου.

3. Μουσείο ορνιθόμορφων πουλιών και εκτροφείο θηραμάτων. Ιδρύθηκε από την δασική υπηρεσία το 1956 στο μοναστήρι και περιλαμβάνει μία έκταση 985 στρεμμάτων.

Το μουσείο φυσικής ιστορίας της Οίτης θεωρείται ένα από τα καλύτερα του είδους του στην χώρα.

3.7 ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Φθιώτιδος έχει πολλές παραλίες που έχουν κριθεί κατάλληλες για κολύμβηση και έχουν πάρει και την έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορισμένες από αυτές βρίσκονται στα παραθαλάσσια χωριά του νομού και είναι οργανωμένες, ενώ άλλες είναι ερημικές. Οι κυριότερες και ωραιότερες παραλίες του νομού αναφέρονται παρακάτω.

3.7.1 ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

- Λάρυμνας, βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την εθνική οδό, υπάρχει οργανωμένη παραλία και απέναντι από το χωριό βρίσκεται το νησάκι Λαγονήσι στο οποίο η πρόσβαση γίνεται με καΐκι.
- Μαλεσίνας, βρίσκεται κοντά στην εθνική οδό και έχει θέα στον Ευβοϊκό κόλπο. Θεωρείται από τις καλύτερες παραλίες του νομού.
- Αγ. Ιωάννη Θεολόγου, βρίσκεται σε όρμο και είναι κοντά στην εθνική οδό.

- Αταλάντη, βρίσκεται στον Οπούντιο κόλπο και απέναντι είναι το νησάκι Αταλαντονήσι
- Αρκίτσα, υπάρχουν δυο παραλίες, η μία με άμμο και η άλλη με βότσαλα και το συνολικό μήκος τους είναι 13 χλμ.
- Αγ. Κων/νος, είναι κάτω από την εθνική οδό και διαθέτει ψιλή άμμο.
- Καμένα Βούρλα, είναι μία από τις πιο οργανωμένες παραλίες. Απέναντι βρίσκεται το νησάκι Στρογγυλή.
- Ράχες, είναι μία από τις πιο κοσμοπολίτικες παραλίες του νομού. Έχει ψιλή άμμο και είναι ιδιαίτερα οργανωμένη.
- Γλύφα, μια από τις ομορφότερες παραλίες του Μαλιακού κόλπου. Έχει διάφανα νερά και μικρά βότσαλα

Επίσης υπάρχουν και άλλες παραλίες κατά μήκος του Μαλιακού κόλπου, συνολικής έκτασης 120 χλμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΑΡΧΟΥΣΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο αριθμός των ξενοδοχειακών μονάδων στον Νομό Φθιώτιδος είναι 184 και ο συνολικός αριθμός κλινών είναι 8.415. Στην συνέχεια παρατίθενται αναλυτικοί πίνακες με τα ξενοδοχεία ανά δήμο του Νομού Φθιώτιδος, την δομή αυτών και τις εγκαταστάσεις που διαθέτουν.

4.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ- ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜ ΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟ ΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΦΛΟΙΣΒΟΣ	Δ	ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑ	17	30	1-12							10 m.
ΜΟΤ. ΛΕΒΕΝΤΗ	Α	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	27	54	1-12	•	•	•	•		•	20 m.
ΜΟΤ. ΛΕΒΕΝΤΗ Β	Α	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	98	192	1-12	•	•	•	•		•	50 m.
ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ	Γ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	15	28	6-8							50 m.
ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ	Γ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	20	40	1-12	•						30 m.
ΑΣΤΗΡ	Γ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	31	58	1-12							50 m.
ΑΧΙΛΛΕΥΣ	Δ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	12	24	3-10							30 m.
ΟΛΓΑ	Δ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	21	40	1-12							-
ΠΟΥΛΙΑ	Δ	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	13	24	1-12							80 m.
ΤΑΣΟΣ	Ε	ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΣ	9	18	6-8							-

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ- ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜ ΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟ ΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ Ι ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΝΕΡΑΙΔΑ	Δ	ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	14	27	1-12							50 m.
ΛΕΩΝΙΔΑΣ	Δ	ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ	14	26	1-12							50 km.
ΠΑΝΟΡΑΜΑ	Δ	ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ	13	26	1-12							50 km.
ΑΝΔΡΕΑΣ	Ε	ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ	8	14	1-12							50 km.
ΚΑΛΥΨΩ CLUB	Β	ΑΡΚΙΤΣΑ	253	505	5-10	•	•	•	•	•		-
ΕΡΑΤΩ	Γ	ΑΡΚΙΤΣΑ	11	20	6-9	•			•			-
ΦΑΡΟΣ	Γ	ΑΡΚΙΤΣΑ	6	10	1-12							800 m.
ΕΛΕΝΑ	Γ	ΑΡΚΙΤΣΑ	34	65	5-10							-
ΚΑΒΟ ΝΤ' ΟΡΟ	Ε	ΑΣΠΡΟΝΕΡΙ	17	32	4-9							-
ΑΝΕΣΙΣ	Γ	ΑΤΑΛΑΝΤΗ	15	29	1-12	•						7 km.
ΑΤΑΛΑΝΤΗ	Δ	ΑΤΑΛΑΝΤΗ	7	12	1-12							7 km.

Πηγή Ξ.Ε.Ε

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ-ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	Ε	ΓΑΡΔΙΚΙ	6	17	6-8							90 km.
ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ	Γ	ΓΛΥΦΑ	9	14	1-12	•			•			-
ΑΡΓΩ	Γ	ΓΛΥΦΑ	44	77	5-10	•						-
ΧΡΥΣΗ ΑΚΤΗ	Γ	ΓΛΥΦΑ	8	12	5-10							-
ΓΛΥΦΑ	Γ	ΓΛΥΦΑ	27	52	6-10	•						-
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Γ	ΓΛΥΦΑ	11	26	4-10							-
ΙΚΑΡΟΣ	Ε	ΓΛΥΦΑ	16	31	5-10							-
ΟΑΣΙΑ	Ε	ΓΛΥΦΑ	22	44	1-12							10 m.
ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ	Γ	ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ	22	44	1-12	•	•		•			23 km.
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ	Γ	ΥΠΑΤΗ	8	12	7-8							41 km.
ΠΑΝΟΡΑΜΑ	Ε	ΥΠΑΤΗ	7	13	4-10							41 km.

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΧΛΟΗ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	23	40	6-9	•						80 m.
ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	15	28	6-9							120 m.
ΔΕΛΦΙΝΙ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	22	42	1-12	•			•			20 m.
ΝΤΕΛΛΗΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	15	28	4-10							-
ΔΙΑΝΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	18	34	4-10	•						-
ΔΗΜΗΤΡΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	24	5-10							50 m.
ΔΡΟΣΙΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	17	1-12							-
ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	11	22	6-9							-
ΦΩΤΕΙΝΗ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	25	1-12							200 m.
ΧΑΡΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	27	5-10							200 m.
ΧΑΡΑΥΓΗ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	27	5-10							30 m.
ΕΡΜΗΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	26	5-10							-
ΙΟΝ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	25	5-10	•					•	100 m.
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	15	30	4-9	•	•		•		•	-
ΚΥΠΡΕΟΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	20	6-9							-
ΛΑΚΩΝΙΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	30	7-9							-
ΛΟΥΛΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	19	37	6-9							-
ΜΟΡΦΗ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	22	6-10							-
ΝΑΝΤΙΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	17	31	5-9							200 m.
ΝΑΝΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	22	1-12							150 m.
ΝΑΤΑΣΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	24	1-12							-
ΝΕΟΝ ΑΣΤΡΟΝ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	21	41	4-10							80 m.
ΝΟΥΦΑΡΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	15	26	6-9							80 m.
ΩΚΕΑΝΙΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	27	52	4-10	•						150 m.
ΠΑΝΘΕΟΝ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	29	53	6-10							-
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	24	7-9							-
ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	17	34	6-10							50
ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	24	5-10							20 m.
ΠΡΙΓΚΗΠΙΚΟΝ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	25	4-10	•			•			150 m.
ΡΕΓΓΙΝΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	29	6-10							-

ΡΙΤΣΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	20	38	4-9	•						20 m.
ΣΟΝΙΑ	Γ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	21	35	5-10	•						-
ΑΙΓΛΗ	Δ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	17	32	6-9							80 m.
ΚΛΗΜΗΣ	Δ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	22	39	7-9							200 m.
ΛΗΔΑ	Δ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	33	7-9							200 m.
ΜΑΡΒΗ	Δ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	19	37	5-10							-
ΜΙΝΩΣ	Δ	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	9	17	6-10							-
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	33	5-10							-
ΑΤΤΙΚΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	17	51	5-10							200 m.
ΔΑΦΝΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	11	21	6-9							-
ΔΙΚΤΑΙΟΝ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	15	27	6-10							200 m.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	20	7-10							-
ΔΩΔΩΝΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	14	29	4-10							-
ΕΛΙΤ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	14	24	1-12							20 m.
ΓΕΩΡΓΙΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	23	5-10							-
ΕΛΕΑΝΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	18	6-9							-
ΕΛΕΝΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	32	6-9							-
ΕΛΛΗΝΙΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	24	1-12							150 m.
ΙΣΜΗΝΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	20	6-9							-
ΚΑΤΕΡΙΝΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	17	37	1-12							-
ΚΑΛΛΙΘΕΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	19	5-10							-
ΛΕΜΟΝΙΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	8	16	7-9							200 m.
ΜΑΤΙΝΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	12	24	6-10							-
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	7	13	1-12							-
ΝΕΦΕΛΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	8	17	6-10							200 m.
ΝΙΟΒΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	19	5-10							200 m.
ΟΡΦΕΑΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	9	15	7-9							-
ΠΑΓΩΝΙΩΝ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	24	4-9							-
ΠΑΡΙΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	9	16	7-9							300 m.
ΡΙΖΟΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	10	20	6-10							-

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	18	38	7-9							300 m.
ΘΑΛΕΙΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	16	32	5-10							-
ΤΙΜΟΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	23	6-9							-
ΤΡΙΚΑΛΑ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	13	25	7-9							-
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ	Ε	Κ. ΒΟΥΡΛΑ	20	36	1-12							-

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ-ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΒΑΥ HOLIDAY	Γ	ΚΑΡΑΒΟΜΥΛΟΣ	12	20	1-12	•						300 m.
ΤΣΑΜΑΝΤΑΝΗΣ	Γ	ΚΑΡΑΒΟΜΥΛΟΣ	33	72	1-12	•	•	•	•		•	-
ΖΙΑΚΑΣ	Γ	Κ. ΤΙΘΩΡΕΑ	10	19	5-10							55 km.
ΣΑΜΑΡΑΣ	Β	ΛΑΜΙΑ	64	128	1-12	•	•		•	•	•	14 km.
ΦΘΙΑ	Β	ΛΑΜΙΑ	48	106	1-12	•	•		•		•	14 km.
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ	Γ	ΛΑΜΙΑ	36	64	1-12	•	•				•	14 km.
ΔΕΛΤΑ	Γ	ΛΑΜΙΑ	39	74	1-12	•	•				•	14 km.
ΕΛΕΝΑ	Γ	ΛΑΜΙΑ	51	85	1-12	•	•					14 km.
ΣΟΝΙΑ	Γ	ΛΑΜΙΑ	24	38	1-12							14 km.
AMERICA	Γ	ΛΑΜΙΑ	24	37	1-12							14 km.
ΑΘΗΝΑ	Γ	ΛΑΜΙΑ	28	62	1-12	•	•				•	14 km.
ΔΙΑΝΑ	Γ	ΛΑΜΙΑ	18	30	1-12							14 km.
ΝΕΟΝ ΑΣΤΡΟΝ	Δ	ΛΑΜΙΑ	21	38	1-12							14 km.
ΘΕΡΜΟΠΥΛΛΕΣ	Δ	ΛΑΜΙΑ	15	28	1-12	•						14 km.
ΓΑΛΗΝΗ	Δ	ΛΑΡΥΜΝΑ	18	28	1-12							500 m.
ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ	Γ	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	25	43	6-9							80 m.
ΜΠΑΤΗΣ	Γ	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	12	24	1-12	•	•		•			-
ΜΠΑΤΗΣ 2	Γ	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	30	57	1-12	•	•		•	•		-
ΦΛΩΡΑΚΗΣ	Γ	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	9	18	1-12	•			•			5 m.
ΑΚΤΗ	Δ	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	32	66	1-12							-

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙ Ο	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ- ΚΑΦΕΤΕΡ ΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜ ΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟ ΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ Ι ΧΩΡΟΙ	Τ. V.	ΑΠΟΣΤΑΣ Η ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΞΕΝΙΑ	Β	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	81	143	4-10	•			•			30 km
ΑΙΓΛΗ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	19	36	1-12	•						30 km
ΑΛΕΞΑΚΗΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	27	52	1-12	•						30 km
ΑΛΦΑ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	27	49	5-10	•						30km
ΑΝΕΣΙΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	20	39	1-12							30 km
ΑΓΓΕΛΗΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	12	25	5-10							30 km
ΑΝΟΙΞΙΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	17	34	5-10							30 km
ΑΣΤΡΟΝ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	27	49	3-10							30 km
ΕΝΑ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	19	36	5-10	•	•				•	30 km
ΕΣΠΕΡΙΑ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	16	27	6-9							30 km
ΕΥΡΩΠΗ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	14	29	5-10							30 km.
ΓΑΛΛΕΣΙΑΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	25	48	3-10							30 km.
ΕΛΛΑΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	51	97	5-9							30 km.
ΕΡΜΗΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	11	21	5-10	•						30 km.
LUX	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	44	85	5-10	•			•			30 km.
ΜΑΡΤΙΝΙ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	41	79	5-10							30 km.
ΟΙΤΗ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	38	63	5-10	•						30 km.
ΘΟΥΡΥΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	30	57	5-10							30 km.
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ	33	65	5-10	•						30 km.

		ΥΠΑΤΗΣ										
ΦΘΙΩΤΙΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	45	86	4-10							30 km.
ΠΡΙΓΚΙΠΙΚΟΝ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	20	38	4-12	•						30 km.
REX	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	20	39	5-10							30 km.
ΡΟΔΟΝ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	17	32	1-12							30 km.
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	9	17	5-10							30 km.
ΤΟ ΝΕΟΝ	Γ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	27	51	3-10							30 km.
ΥΓΕΙΑ	Δ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	37	69	4-10							30 km.
ΔΡΟΣΙΑ	Δ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	17	31	4-10							30 km.
ΠΑΝΘΕΟΝ	Δ	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	17	35	5-10							30 km.
ΔΙΑΝΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	14	27	5-10							30 km.
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	28	55	5-10							30 km.
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ 2	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	28	54	5-10							30 km.
ΓΑΛΗΝΗ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	19	29	3-10							30 km.
ΙΝΤΕΑΛ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	14	25	5-10							30 km.
ΛΑΙΝΑΣ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	11	23	5-10							30 km.
ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	11	33	1-12							30 km.
ΜΙΝΩΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	14	26	5-10							30 km.
ΤΕΜΠΗ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΥΠΑΤΗΣ	17	29	5-10							30 km.

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙ Ο	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ- ΚΑΦΕΤΕΡΙ Α	ΚΛΙΜΑΤΙΣ ΜΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟ ΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ Ι ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
ΔΡΑΝΟΣ	Δ	ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΙΤΣΗΣ	30	60	-							60 km.
ΔΗΜΗΤΡΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΙΤΣΗΣ	14	25	-							60 km.
ΛΕΜΟΝΙΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΙΤΣΗΣ	15	38	-							60 km.
ΠΟΛΥΘΕΑ	Ε	ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΙΤΣΗΣ	15	38	-							60 km.
ΔΙΑΝΑ	Δ	ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ	7	13	1-12							45 km.
ΓΑΛΗΝΗ	Δ	ΜΑΛΕΣΙΝΑ	7	13	1-12							10 km.
ΑΝΕΣΙΣ	Ε	ΜΑΛΕΣΙΝΑ	10	19	1-12							10 km.
ΓΟΝΑΤΑΣ BEACH	Γ	ΠΕΛΑΣΓΙΑ	34	34	1-12							30 km.
ΞΕΝΙΑ	Γ	ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	36	36	5-10	•	•	•	•		•	48 km.
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ	Δ	ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	94	94	5-10	•	•	•	•		•	48 km.
ΠΗΓΑΙ	Δ	ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟ	39	39	5-10							48 km.

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΒΑΡ- ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	ΚΛΙΜΑΤΙΣΜ ΟΣ	ΠΙΣΙΝΑ	ΕΣΤΙΑΤΟ ΡΙΟ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ Ι ΧΩΡΟΙ	Τ.Υ.	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΚΤΗ
SKY LAND	Δ	ΣΤΥΛΙΔΑ	24	24	1-12							50 m.
ΜΑΛΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Ε	ΣΤΥΛΙΔΑ	18	18	1-12							50 m.
SANS SOUCIS	Ε	ΣΤΥΛΙΔΑ	16	16	1-12							30 m.
ECONOMOS SILVER BAY		ΘΕΟΛΟΓΟΣ	372	372	4-10	•			•			-
GALAXY		ΘΕΟΛΟΓΟΣ	51	51	1-12							-
ΝΑΥΣΙΚΑ		ΘΕΟΛΟΓΟΣ	19	19	4-9							-
ΨΑΡΑΣ		ΘΕΟΛΟΓΟΣ	22	22	1-12							-
ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ		ΘΕΟΛΟΓΟΣ	27	27	1-12							-
ΑΙΓΛΗ		ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	32	32	6-9							20 km.
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ		ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	88	88	6-10	•						20 km.
ΣΚΑΛΑ		ΡΑΧΕΣ	18	33-59	1-12	•	•		•	•	•	-

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

4.3 ΚΑΜΠΙΝΓΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.9

ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΘΕΣΕΙΣ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΩΝ	ΒΑΡ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	NIGHT CLUB	ΔΕΝΔΡΑ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΠΟΡ	TENNIS
BLUE BAY	ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	61	•	•	•	•	•	•	
ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	97	•	•	•		•	•	
VENEZOUELA	ΑΓ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ	90	•	•	•	•	•	•	•
Ε.Ο.Τ.	ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ	250	•	•	•	•	•	•	•
ΑΠΟΛΛΩΝ	ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ	60	•	•			•		
COPELLIA	ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ	41	•	•			•	•	
TENNIS	ΛΙΒΑΝΑΤΕΣ	110	•	•	•		•	•	•
INTERSTATION	ΣΤΥΛΙΔΑ	-	•	•	•		•	•	•
PARAS	ΣΤΥΛΙΔΑ	33	•		•		•	•	

Πηγή Ξ.Ε.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Νομός Φθιώτιδος λόγω της θέσης που βρίσκεται, στο κέντρο της χώρας και κοντά στην πρωτεύουσα, έχει ένα ικανοποιητικά ανεπτυγμένο δίκτυο μεταφορών, καθώς και μια ικανοποιητική υποδομή σε επίπεδο ενέργειας και τηλεπικοινωνιών. Στην συνέχεια παρατίθενται αναλυτικά τα στοιχεία όσον αφορά όλα τα δίκτυα μεταφορών, τις μορφές ενέργειας και τις τηλεπικοινωνίες.

5.2 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Ο νομός διατρέχεται σε ένα μεγάλο κομμάτι του από την εθνική οδό Αθηνών - Θεσσαλονίκης. Επίσης, από ένα σημαντικό μέρος του νομού, περνά η παλαιά εθνική οδός, Πατρών - Θεσσαλονίκης. Ακόμη, υπάρχει ένα πλήθος επαρχιακών δρόμων που συνδέουν τόσο το εσωτερικό του νομού, όσο και τον νομό με τους γειτονικούς νομούς. Η κατάσταση του οδικού δικτύου, τόσο του εθνικού όσο και του περιφερειακού, κρίνεται αρκετά καλή και σύμφωνα με έκθεση του ΕΛ.Κ.Ε. (ελληνικό κέντρο επενδύσεων) βαθμολογείται με 3, (άριστα το 5).

5.3 ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Ο νομός έχει 2 σιδηροδρομικές γραμμές. Η μία είναι η Αθηνών - Θεσσαλονίκης με εξόδους προς τις υπόλοιπες Βαλκανικές χώρες και την Τουρκία, ενώ η άλλη είναι τοπικής σημασίας και καλύπτει την περιοχή Λιανοκλάδι - Λαμία - Στυλίδα. Το Λιανοκλάδι είναι ο σημαντικότερος

σιδηροδρομικός σταθμός του νομού. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι δημιουργείται καινούργια σιδηροδρομική γραμμή, η οποία θα επιτρέπει την γρηγορότερη και ασφαλέστερη διέλευση των αμαξοστοιχιών.

5.4 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ

Στον νομό δεν υπάρχει αεροδρόμιο που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των επισκεπτών, παρά μόνο ένα μικρό αεροδρόμιο στα νότια της Λαμίας, το οποίο χρησιμοποιείται κυρίως για ψεκασμούς και από μικρά ιδιωτικά αεροπλάνα.

5.5 ΛΙΜΑΝΙΑ

Όσον αφορά τα λιμάνια του νομού, υπάρχει σημαντική υποδομή με εμπορικά και επιβατικά λιμάνια. Τα εμπορικά λιμάνια είναι της Στυλίδας και της Λάρυμνας και χρησιμοποιούνται για την διακίνηση γεωργικών προϊόντων και μεταλλευμάτων. Το λιμάνι του Αγ. Κωνσταντίνου χρησιμοποιείται ως εμπορικό για την διακίνηση σιτηρών και ως επιβατικό για την σύνδεση με τις Β. Σποράδες και την Αιδηψό. Ακόμη, τα λιμάνια της Γλύφας και της Αρκίτσας χρησιμοποιούνται για την σύνδεση με την Β. Εύβοια.

5.6 ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, ο μέσος χρόνος που απαιτείται για την σύνδεση παραγωγικών μονάδων με το δίκτυο είναι 200 ημέρες. Για την σύνδεση των τουριστικών μονάδων είναι μικρότερος και εξαρτάται από την περιοχή στην οποία βρίσκεται. Επιπλέον ο νομός διαθέτει δίκτυο με

φυσικό αέριο. Η τροφοδοσία με υγρά βιομηχανικά καύσιμα γίνεται άμεσα και χωρίς να παρουσιάζεται καμία δυσκολία.

5.7 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Όσον αφορά τις τηλεπικοινωνίες, υπάρχει ένα ικανοποιητικά ανεπτυγμένο δίκτυο που καλύπτει ολόκληρο τον νομό. Επίσης υπάρχουν κεραιές, έτσι ώστε να καλύπτεται ο νομός και από την κινητή τηλεφωνία σε όλη του την έκταση. Σύμφωνα με την έκθεση του ΕΛ.Κ.Ε. βαθμολογείται με 3 (άριστα το 5).

5.8 ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

Ακόμη βρίσκονται μεγάλα και σημαντικά έργα σε εξέλιξη στον νομό. Είναι ο οδικός άξονας ΠΑΘΕ και η διαπλάτυνση της οδού Αντιρρίου - Λαμίας. Επιπλέον πρέπει να σημειωθεί ότι βρίσκεται για πολλά χρόνια υπό συζήτηση το ζήτημα της ζεύξης του Μαλλιακού κόλπου, ένα έργο το οποίο θα συνδέει τα Καμένα Βούρλα με τις Ράχες και θα απαλείφεται ένα κομμάτι περίπου 60 χλμ. στο λεγόμενο πέταλο του Μαλλιακού κόλπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για την ανάλυση της ζήτησης του Νομού Φθιώτιδος ως τουριστικό προορισμό, για οποιοδήποτε είδος θεματικού τουρισμού, παρατίθενται αναλυτικοί πίνακες με τους αριθμούς των ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών, τις διανυκτερεύσεις αυτών ανά κατηγορία ξενοδοχείου, καθώς και τις πληρότητες των ξενοδοχείων.

6.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1

Αρ. ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (1999)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄-Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	16.394	8.258	46.247	9.222	80.121
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	4.305	5.015	3.236	818	13.374

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2

Αρ. ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (1999)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	3.465	2.752	6.791	93.129	2%
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	72	10	2.547	16.008	0,2%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3
 Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (1999)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄-Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	48.225	26.022	120.966	30.142	225.355
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	10.462	44.149	6.704	3.821	65.136

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4
 Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (1999)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦ ΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	26.118	25.789	38.278	317.549	2,6%
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	250	22	6.304	71.712	0,2%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

Στην συνέχεια παρατίθενται οι διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών τουριστών στα διάφορα καταλύματα του Νομού Φθιώτιδος, ανά χώρα προέλευσης .

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.5
 Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (1999)

	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄- Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΓΓΛΙΑ	550	41	125	18	734
ΑΥΣΤΡΙΑ	139	1.208	98	12	1.457
ΒΕΛΓΙΟ	251	1.220	39	8	1518
ΓΑΛΛΙΑ	3.517	19.529	111	41	23.258
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	551	4.555	114	37	5.257
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛ ΑΒΙΑ	2.381	540	81	31	3.033
ΕΛΒΕΤΙΑ	26	1	15	4	46
ΙΤΑΛΙΑ	622	10.733	279	92	11.732
ΙΣΠΑΝΙΑ	35	1972	4	13	2.024
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	7	2	13	4	26
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	154	94	57	-	310
ΣΟΥΗΔΙΑ	30	10	8	8	56
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	202	2	-	-	204
ΛΟΙΠΟΙ	50	17	30	1	98

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ					
Η.Π.Α.	431	18	72	2	523
ΚΥΠΡΟΣ	187	112	67	-	366

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.6
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (1999)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΡΩΤΗΤΑ
ΑΓΓΛΙΑ	-	-	34	768	0%	0,1%
ΑΥΣΤΡΙΑ	18	6	34	1.825	0,1%	0,2%
ΒΕΛΓΙΟ	-	2	95	1.615	0,1%	0,3%
ΓΑΛΛΙΑ	1	-	384	23.643	1,1%	3,9%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	80	8	552	5.897	0,9%	1,2%
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	30	6	404	3.478	0,7%	0,5%
ΕΛΒΕΤΙΑ	-	-	57	103	0%	0%
ΙΤΑΛΙΑ	20	2	455	12.210	0,5%	2%
ΙΣΠΑΝΙΑ	2	-	2	2.028	0,6%	0,3%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	-	-	-	26	0%	0%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	30	-	111	460	0%	0,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	-	-	9	65	0%	0%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	-	-	-	204	0%	0%
Λ.ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ	-	-	141	239	0%	0%
Η.Π.Α.	-	-	11	534	0,1%	0,1%
ΚΥΠΡΟΣ	18	-	53	437	0,2%	0,1%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.7
Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-Μαλεσίνα (1999)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α'	Β'	Γ'	Δ' - Ε'	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	36.626	26.022	29.671	6.822	49.141
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	10.458	44.149	1.624	468	56.699

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.8

Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-Μαλεσίνα
(1999)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΜΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ
Δ.ΗΜΕΔΑΠΩΝ	16.450	19.733	32.982	168.218	1,4%	22,8%
Δ.ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	250	22	4.217	61.188	0,1%	9,6%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.9

Αρ. ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄-Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	14.326	6.466	43.382	9.231	73.405
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	5.269	2.807	3.131	683	11.890

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.10

Αρ. ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	4.424	3.767	8.656	90.252	1,9%
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	119	112	1.954	14.075	0,2%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.11

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄-Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
Δ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	40.269	19.518	111.599	28.648	200.034
Δ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	17.897	11.746	6.617	1.608	37.868

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.12

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	37.432	27.793	37.124	301.383	2,4%
Δ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	282	954	4.171	43.275	0,1%

ΩΝ					
----	--	--	--	--	--

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.13
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (2000)

	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄-Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΓΓΛΙΑ	281	14	81	80	456
ΑΥΣΤΡΙΑ	26	66	51	6	149
ΒΕΛΓΙΟ	270	536	224	4	1.034
ΓΑΛΛΙΑ	2.357	3.622	119	18	6.116
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.972	1.653	316	83	4.024
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	570	198	61	35	864
ΔΑΝΙΑ	741	41	-	2	784
ΕΛΒΕΤΙΑ	59	10	2	2	73
ΙΤΑΛΙΑ	3.874	1.144	157	86	5.261
ΙΣΠΑΝΙΑ	8	-	4	10	22
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	93	15	6	5	119
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	121	90	7	2	120
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.615	13	3	2	1.632
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	-	-	-	-	-
ΛΟΙΠΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ	884	181	105	2	1.172
Η.Π.Α.	374	38	11	12	435
ΚΥΠΡΟΣ	145	5	20	-	170

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.14
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (2000)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΡΩΤΗΤΑ
ΑΓΓΛΙΑ	-	797	42	1.295	0%	0,2%
ΑΥΣΤΡΙΑ	3	-	2	200	0%	0%
ΒΕΛΓΙΟ	-	-	42	1.076	0,1%	0,2%
ΓΑΛΛΙΑ	9	4	337	6.466	0,3%	1,1%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	10	14	637	4.685	0%	0,7%
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ	92	16	48	1020	0,2%	0,2%

ΔΑΝΙΑ	6	-	5	795	0,1%	0,1%
ΕΛΒΕΤΟΙ	-	1	60	140	0%	0%
ΙΤΑΛΙΑ	56	13	332	5.662	0,3%	0,9%
ΙΣΠΑΝΙΑ	-	1	147	170	0,1%	0%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	-	-	4	123	0%	0%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	4	-	180	404	0%	0%
ΣΟΥΗΔΙΑ	-	-	2	1.635	0,1%	0,3%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	-	-	-	-	-	-
Λ.ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ	-	-	28	1.200	0,2%	0,2%
Η.Π.Α.	4	-	7	446	0%	0,1%
ΚΥΠΡΟΣ	-	-	4	178	0,1%	0%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.15

Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-Μαλεσίνα (2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄ - Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	29.858	17.813	30.459	6.295	84.425
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	17.887	11.746	1.489	383	31.505

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.16

Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-Μαλεσίνα (2000)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ
Δ.ΗΜΕΔΑΠΩΝ	22.800	23.616	37.759	166.600	1,3%	23,3%
Δ.ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	219	917	2.909	35.550	0,1%	5,8%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.17

Αριθμός ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2001)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄ - Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	8.012	4.845	39.993	8.356	61.806
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	3.226	3.620	3.024	647	10.517

ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ					
-----------	--	--	--	--	--

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.18
Αριθμός ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2001)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦ ΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΡ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	3.807	2.940	5.080	73.633	1,5%
ΑΡ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	68	173	1945	12.703	0,2%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.19
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2001)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α´	Β´	Γ´	Δ´- Ε´	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	27.110	18.387	100.492	22.592	168.581
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	18.488	20.076	6.791	1.623	46.978

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.20
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (2001)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦ ΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Δ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	32.762	25.982	32.357	259.682	2%
Δ.ΑΛΛΟΔΑΠ ΩΝ	172	495	3.490	51.135	0,1%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.21
Διανυκτέρευση αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (2001)

	Α´	Β´	Γ´	Δ´- Ε´	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΓΓΛΙΑ	420	268	293	3	983
ΑΥΣΤΡΙΑ	61	104	72	4	241
ΒΕΛΓΙΟ	208	110	12	6	336
ΓΑΛΛΙΑ	314	3.461	55	24	3.854
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	267	1.936	85	51	2.339
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛ ΑΒΙΑ	84	296	37	6	423

ΔΑΝΙΑ	2	402	2	3	409
ΕΛΒΕΤΙΑ	10	19	3	-	32
ΙΤΑΛΙΑ	494	7.573	118	43	8.228
ΙΣΠΑΝΙΑ	5	10	83	-	98
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	97	317	16	4	434
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	10	154	10	14	188
ΣΟΥΗΔΙΑ	4.212	76	3	3	4.304
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	6	-	7	-	13
ΛΟΙΠΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ	3.533	27	10	-	3.570
Η.Π.Α.	581	64	37	4	686
ΚΥΠΡΟΣ	21	4	77	-	102

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.22
Διανυκτέρευση αλλοδαπών ανά χώρα προέλευσης (2001)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟ ΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓ Κ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤ Ο %	ΠΛΗΡΟΤ ΗΤΑ
ΑΓΓΛΙΑ	-	-	15	3.068	0,1%	0,6%
ΑΥΣΤΡΙΑ	19	-	44	304	0%	0%
ΒΕΛΓΙΟ	-	-	9	345	0%	0,1%
ΓΑΛΛΙΑ	10	26	182	4.072	0,2%	0,7%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9	6	407	2.761	0,1%	0,4%
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛ ΑΒΙΑ	36	18	46	2.200	0,4%	0,4%
ΔΑΝΙΑ	-	-	3	412	0%	0,1%
ΕΛΒΕΤΙΑ	-	-	8	40	0%	0%
ΙΤΑΛΙΑ	4	79	247	8.550	0,4%	1,4%
ΙΣΠΑΝΙΑ	2	6	2	108	0%	0%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	-	12	23	469	0,1%	0,1%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2	-	63	469	0,1%	0,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	-	-	-	4.304	0,3%	0,7%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	-	-	-	13	0%	0%
Λ.ΕΥΡΩΠΑΙ ΟΙ	6	-	320	3.896	0,9%	0,7%
Η.Π.Α.	10	8	7	711	0,1%	0,1%
ΚΥΠΡΟΣ	4	-	-	106	0%	0%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.23
 Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-
 Μαλεσίνα(2001)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄- Ε΄	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΑΝ. ΗΜΕΔΑΠΩΝ	16.351	16.611	31.142	4.960	69.004
ΔΙΑΝ. ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	18.486	20.076	2.380	479	41.421

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.24
 Διαν. ημεδαπών και αλλοδαπών στην περιοχή Καμένα Βούρλα-
 Μαλεσίνα(2001)

	ΞΕΝΩΝΕΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ	ΚΑΜΠΙΝΓΚ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ
Δ.ΗΜΕΔΑΠΩΝ	19.532	22.511	27.491	138.598	1,1%	18.6%
Δ.ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	172	495	1.746	43.884	0,1%	7,1%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.25
 Ηλικιακή κατανομή

18-25	26-34	35-45	46-65	65-άνω
5%	11%	18%	36%	30%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

6.3 ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.26
 Πληρότητες ξενοδοχείων από αλλοδαπούς

1999		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Α΄	10,8%	48,8%
Β΄	26,5%	42%
Γ΄	1%	19,6%

Δ' - Ε'	1%	15,3%
Α' - Ε'	37,7%	48,9%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.27
Πληρότητες ξενοδοχείων από αλλοδαπούς

2000		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	19,2%	51,3%
Β'	9,3%	23,5%
Γ'	0,9%	18,6%
Δ' - Ε'	1%	17,6%
Α' - Ε'	7,4%	27,1%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.28
Πληρότητες ξενοδοχείων από αλλοδαπούς

2001		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	16,7%	31,5%
Β'	15,9%	29,1%
Γ'	1,2%	17,4%
Δ' - Ε'	1,5%	16,5%
Α' - Ε'	9%	23,9%

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.

6.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση της τουριστικής ζήτησης για τον νομό Φθιώτιδος, προκύπτει ότι το ποσοστό των τουριστών είναι ιδιαίτερα χαμηλό και κυμαίνεται γύρω στο 2%, της συνολικής τουριστικής ζήτησης για την Ελλάδα, από τους Έλληνες και μόλις στο 0,2% από τους αλλοδαπούς τουρίστες. Εν' τούτοις, υπάρχουν σημαντικοί φυσικοί τουριστικοί πόροι που μπορούν να

αξιοποιηθούν και να αυξήσουν το επίπεδο της τουριστικής ζήτησης για τον νομό.

Ο σημαντικότερος τουριστικός παράγοντας που είναι υπό ανάπτυξη και μπορεί να προσελκύσει σημαντικό αριθμό τουριστών, είναι οι ιαματικές πηγές. Όπως αναλυτικά αναφέρεται στο τρίτο κεφάλαιο, ο νομός έχει πολύ καλές ιαματικές πηγές με πολλές θεραπευτικές ιδιότητες. Οι ηλικίες που συνήθως ανήκουν οι τουρίστες αυτοί είναι από 45 και άνω. Επίσης η προέλευση τους είναι κυρίως από την ημεδαπή. Η περιοχή που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, είναι Καμένα Βούρλα-Αγ. Κωνσταντίνος-Μαλεσίνα. Αυτό έγκειται στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη περιοχή συνδυάζει ιαματικό και θαλάσσιο τουρισμό μαζί. Επιπλέον προσφέρεται και για θρησκευτικό τουρισμό λόγω ότι υπάρχουν αρκετά μοναστήρια στην περιοχή.

Στην περιοχή αυτή, μπορεί να αναπτυχθεί μια τουριστική μονάδα, η οποία θα μπορεί να καλύπτει τις ανάγκες για λουτροθεραπεία και θα έχει όλες τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις. Από την ανάλυση της ζήτησης προκύπτει ότι, η προτίμηση για τα ξενοδοχεία Α΄ και Β΄ κατηγορίας είναι ιδιαίτερα υψηλότερη σε σύγκριση με τα καταλύματα των υπολοίπων κατηγοριών, κατά συνέπεια είναι σημαντικό, μια νέα μονάδα να ανταποκρίνεται στις παραπάνω απαιτήσεις.

Ένας άλλος τουριστικός παράγοντας του νομού που μπορεί να αξιοποιηθεί, είναι η φυσική ομορφιά της ορεινής Φθιώτιδας, η οποία προσφέρεται για οικοτουρισμό. Η ορεινή Φθιώτιδα μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης για τουρίστες που είναι λάτρεις της φύσης και ασχολούνται με ορεινά σπορ. Μπορεί να αποτελέσει προορισμό για ορειβατικούς συλλόγους, κυνηγούς (κατά την διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου), καθώς και τουρίστες

που αρέσκονται σε διαδρομές σε φυσικά τοπία. Εδώ, υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας μικρών ξενοδοχείων με παραδοσιακό στιλ και κοντά στα σημεία που μπορούν να αναπτυχθούν οι διάφορες δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα, κοντά στον εθνικό δρυμό της Οίτης.

Επίσης, είναι δυνατή και η αξιοποίηση των μοναστηριών του νομού, τα οποία μπορούν να προσελκύσουν κυρίως ηλικιωμένους τουρίστες. Εξαιτίας του γεγονότος ότι τα περισσότερα μοναστήρια βρίσκονται κοντά σε περιοχές όπου είτε υπάρχουν ιαματικές πηγές, είτε προσφέρονται για οικοτουριστικές διαδρομές, μπορούν να συνδυαστούν μέσα σε ένα τουριστικό πακέτο που θα περιλαμβάνει δραστηριότητες για θεματικό τουρισμό.

Τέλος, υπάρχουν τα περιθώρια και για την εκμετάλλευση των ακτών του νομού και ιδιαίτερα της περιοχής Καμένα Βούρλα-Αγ. Κων/νος-Μαλεσίνας και της περιοχής των Ραχών. Είναι δυνατή η ίδρυση τουριστικής μονάδας Α΄ ή Β΄ κατηγορίας, που θα μπορεί να προσελκύσει λάτρεις του θαλάσσιου τουρισμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ε.Σ.Υ.Ε., Στατιστική του τουρισμού, 2002

Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο, Κατάλογος ξενοδοχείων του Ν. Φθιώτιδος, 2002

ΕΛ.Κ.Ε., Περίγραμμα αναπτυξιακού προφίλ του Ν. Φθιώτιδος, 2002

Οι Νομοί της Ελλάδος, ετήσια περιοδική έκδοση, 2002

Μάργαρης Β., Φθιώτιδα-Λαμία, Λαμία 2000